

Délibáb

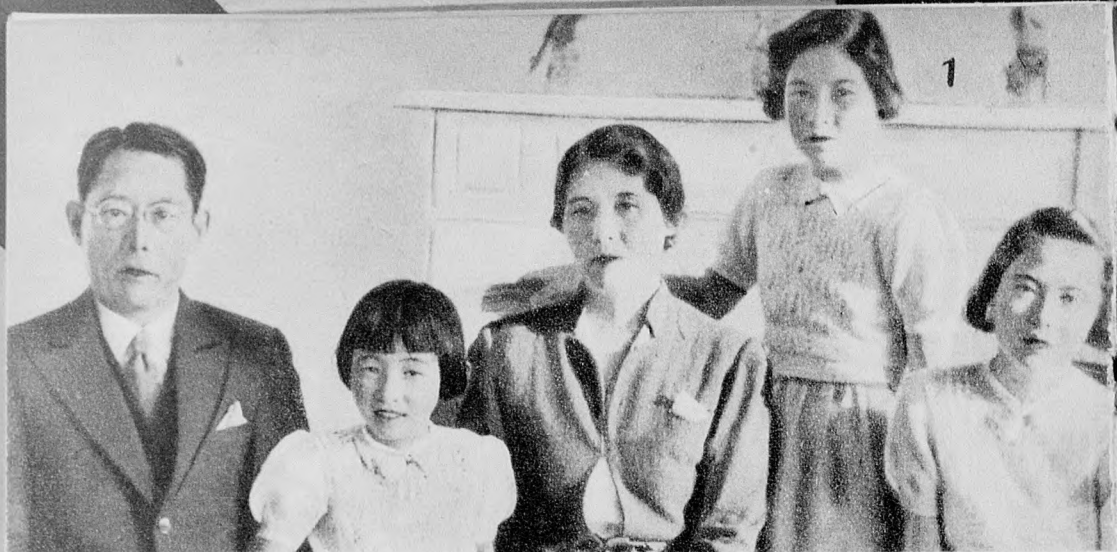
40. SZÁM

20
FILLÉR

TÓKÉS ANNA,
LEHOTAY ÁRPÁD
Nemzeti Kamaraszínház:
ALTEREGO
(Wellesz jelő.)

RADIOMŰSOR
OKTÓBER 5-14 IG

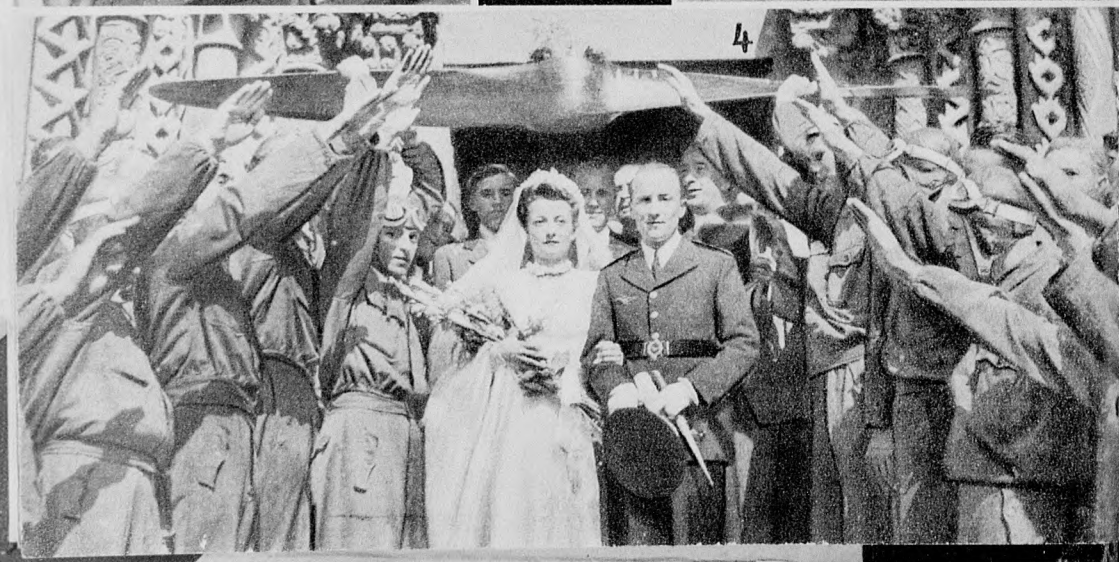

**1. Kojivo Inné,
az új japán kö-
vet és családja**
(Kertész felv.)

**2. A Nemzeti
Szalón kiállítá-
sából. Mágori
Vargha Béla:
Önarekép**

**3. Gábor Jenő:
Sarlózó lány**

**4. Kőszegi Gyula
sportrepülő eskü-
vője Láng Ilon-
kával a Jáki-
kápolnában**
(Schäffer felv.)

20 Déliab

ALLÉR

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:
BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

Elfizetési ár: negyedévre 2 pengő 50 fillér, félévre 5 pengő. Biztosítással kombinálva negyedévre 3 pengő 42 fillér, félévre 6 pengő 84 fillér, egy hóra 1 pengő 14 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 20 fillér. Németországban Rm. —20, Jugoszláviában 3.— dinár, Romániában 3 lei, Olaszországban 1 lira 40 centesimo, Franciaországban 2.— Frs.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány uca 12. Telefón: 14—23—39, 14—23—50. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Nem csökkentettük lapunk tartalmát,

miután a hirdetések nagy részét kihagytuk. A m. kir. Miniszterelnökség rendeletet adott ki a lapok terjedelmének ideiglenes megállapításáról s ez a rendelet lapunkra is kiterjed. Annak ellenére, hogy a lapterjedelmet korlátoztuk, lapunk tartalma majdnem ugyanannyi, amennyi volt. Mindent elkövetünk, hogy az engedélyezett oldalterjedelmet az olvasóközönség érdekében a legteljesebben kihasználjuk.

Az Operaház a „Farsangi lakodalom” című dalmű felújításával kezdte meg évadját. Képek a felújításról
(Vajda M. Pál felv.)

Szilvássy Margit,
Némethy Ella,
Sárdy János,
Tamás Ilona

Némethy Ella,
Tamás Ilona,
Hámory Imre

Dósa Mária,
Jámor Lajos

Nemzeti Színház

KAMARA SZÍNHÁZ

A NŐK AZ ALKOTMÁNYBAN

A kiegyezésre következő új alkotmányos élet lehetőségei megszédítik Bánfalvy Bálint földbirtokos feleségét, Krisztinát s mindenáron képviselőt akar csinálni férjéből, aki eddig elégedetten, nyugalomban élt a birtokán. Neki nem is igen van kedve a dologhoz, de nagyra-vágyó hitvese megmozgatja a falut érdekében és egy ravasz kortes, Borbács segítségével képviselői mandátumot szerez férje számára. A Bánfalvy-család ilyenformán kényszerül felköltözni a fővárosba, legnagyobb bánatára Bánfalvi Ilkának, aki egy falujokbeli, már nem egészen fiatalemberbe szerelmes, Bercsey Vilmosba. A viszonzott szerelem azonban talál megoldást a Bercsey, aki annakidején a negyvennyolcas szabadság-

Somogyi
Erzsi,
Abonyi Géza

harcban honvéd volt, most Ilka szerelmétől sarkalva, szintén felhelyezteti magát a fővárosba a honvédséghez, amelyet éppen ebben az időben szerveznek át a közös hadsereg mellé. Közben nagy szívességet tesz Bánfalvynak azzal, hogy két szélhámos igen kétes vállalkozásától megmenti, de hiába minden törekvése, hogy

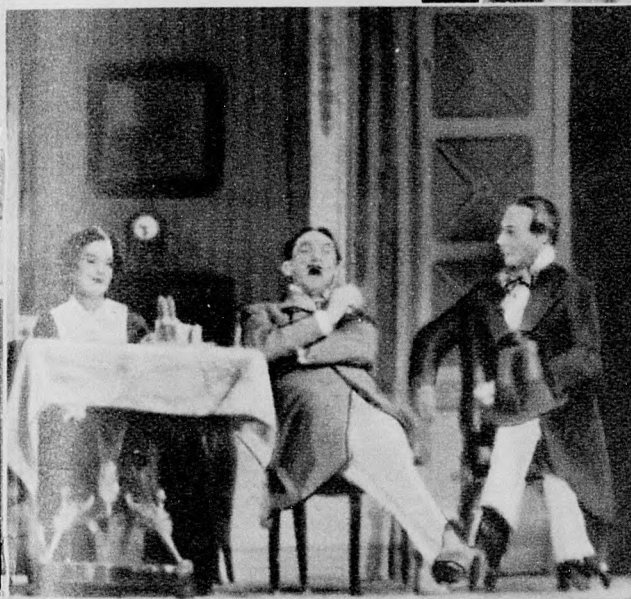
Pethes Sándor, Ujlaky László,
Kürthy György

Délibáb

Ilka szüleinek szívébe belopja magát, Krisztina előtt semmit sem jelent az egyszerű, derék Bercesy, mert lányának most, miután férje képviselő lett, tekintélyesebb férjet szeretne.

Bánfalvyék nagy estélyre készülnek. Krisztina sokat vár ettől az estélytől, amelynek hangulatát azonban teljesen lerontja Bánfalvy parlamenti bemutatkozásának teljes csődje. Az újdonsült képviselő belesült a beszédbe s szegyenében lemondott mandátumáról. Egyetlen vigaszuk, hogy Bercesy őrnagyi rangra emelkedett s ezekután Krisztinának sem lehet kifogása Bercesy társadalmi helyzeté ellen, elvégre Ilka „aranygalléros tiszt” felesége lehet. S miután Bercesyt vidékre helyezik, az egész család visszaköltözik falura, amelynek egyszerűsége jobban illik hozzájuk, mint a fővárosi élet mozgalmassága.

Berky Lili,
Petheő
Attila

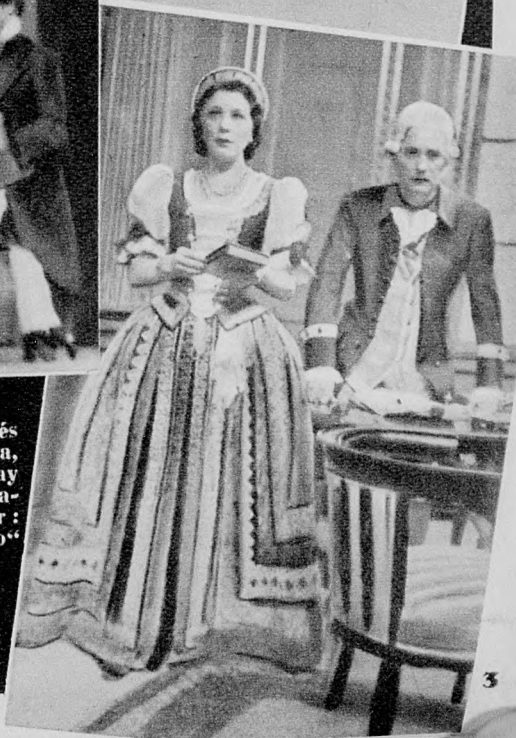

Abonyi Géza, Somogyi Erzsé,
Szabó Margit, Berky Lili, Pe-
thes Sándor, Kürthy György :
A nők az alkotmányban

Tóth Kálmán egykori nagy-
sikerű vígjátékát Galamb Sándor
dolgozta át s hozta-köze-
lebbé a mai közönséghez,
amely így maradéktalanul él-
vezhette Petheő Attila, Berky
Lili, Somogyi Erzsé, Abonyi
Géza, Kürthy, Pethes, Hosszu
Zoltán, Szilágyi Aladar, Szabó

Déliháb

Tőkés
Anna,
Úray
Tiva-
dar :
„Alterego“

Vizváry
Mariska,
Eöry Kató :
„Alterego“

Nagy Adorján,
Gózon Gyula :
„Alterego“

Margit, Iványi Irén, Bazsary Lajos és Ujlaky László együttesét.

ALTEREGO

A történelmi darabok áradatában üdítő pillanat egy-egy vígjátéki téma feldolgozása, biznyságul, hogy a történelem nem csupán drámai mozzanatokot idézhet a mai ember számára. Asztalos Miklós darabja Mária Terézia idejének hangulatát, az akkori

érdekességet árasztja a színpadról. Az egyik udvarhölgy reménytelenül szerelmes a királynő fiába, Józsefbe. Egy levél kerül a kezébe, amelyet a királynő kezéhez juttat s amely levél arról bizonykodik, hogy Józsefnek egy, udvaron kívül álló, vidéki asszonykával volt dolga. Mária Terézia az udvarba hivatja a levél íróját, a csinos Alvinczynét. A fiatal özvegy meg is érkezik s akkor derül ki, hogy József sohasem látta,

Vizváry
Mariska, Uray Tivadar

nevével és személyével tehát nyilvánvalóan visszaéltek. A fiatal özvegyasszonyka a Burgban marad, mert Mária Terézia szívesen látná, ha befolyásolhatná vele fiát, de Józsefnek is ugyanezek a szándékai — fordítva. Alvinczynén keresztül szeretné megnyerni Mária Teréziát politikai terveinek.

Közben József alteregója is megjelenik és pedig saját adjutánsának személyében s ez újra ostromolja az asszonykát, de az nem tudja megbocsátani, hogy annak idején félrevezette s Józsefhez menekül védelemért. A mit sem sejtő József tüzet fog, amire a féltékeny adjutáns leleplezi csomagt. A felháborodott József családottan csomagol, de Mária Terézia bölcsessége mindent rendbehoz, az adjutáns és a fiatal özvegy megtalálja egymást s a szerelmes udvarhölgy is megnyugszik.

A kedves, hangulatos vígjáték Vizváry Mariskának, Uray Tivadarnak, Tőkés Annának, Eöry Katónak, Lehotay Árpádnak, Nagy Adorjának, Gózon Gyulának és Várkonyi Zoltánnak nyújtott hálás lehetőségeket.

Déliláb

A szobaleány szerep eddig mint mumus szerepelt a színpadra készülők előtt. A végzett színővendék attól rettegett, hogy „legfőlebb” csak szobalány szerepet fog kapni, a kezdő színész nő pedig folytonosan csak arról panaszkodott, hogy „állandóan csak szobaleány szerepet játszatnak velem...” Szóval a szobaleány szerep volt az, amitől mindenki rettegett, ami megkeserítette a fiatal, kezdő színész nők életét. Most remélhetőleg ez a felfogás is megváltozott.

Zilahy Lajos legújabb darabjában a „Gyü-

mölcs a fán” című darabban egyszerre két szobaleányt vonultat fel elsőrangú szerepekben. Maga a főszereplő (Dayka Margit) is szobaleányt játszik. Ezúttal a szobaleány a főhősnő, ő körülötte forog minden. (De a másik szobaleány szerep is kedves.) A „Gyümölcs a fán” szobalánya olyan szerep, amelyet minden színész nő szívesen vállalna, így hát ezentúl a kezdő színész nők sem kiabálhatják be a világba, hogy mindent, csak szobaleány szerepet ne! Érdekes, hogy két évvel ezelőtt „A francia szobaleány” a Vígszínházban mentette meg a

Horthy István, az Aero Szövetség elnöke beszél a Horthy Miklós nemzeti repülőalap pilóta-vizsgáján

(M. F. I. félv.)

Newyorki érdekesség: kisgyermekből alakult kamarazenekar

szobaleányok becsületét. „A francia szobaleány” (Tolnay Klári játszotta) szintén parádés szerep volt. A francia szobaleányra most már ráduplázott a magyar szobaleány. A jövő kezdő színésznője tehát majd ezentúl így fog sóhajtozni:

— Jaj csak egy jó szobaleány szerepet kaphatnék.

*

Az elmúlt hét egyik napján este 8 órakor nagy eseménye volt az Erzsébet körútnak. Hogy ne feszítsük sokáig az idegeket, elmondjuk mingyárt, hogy mi történt. Semmi más nem történt, mint hogy Csontos Gyula, a Nemzeti Színház örökös tagja végigment a Körúton. Barna hosszú kabát volt rajta, keskeny kis sétabotját kezében forgatva, hosszú, méltóságos léptekben haladt előre. Ennek az egyszerű ténynek, hogy Csontos végigment a Körúton, leírhatatlan hatása volt. Mindenki megnézte a nagy művészt, mindenki megfordult utána, mindenki örült, hogy följedezte a művészt, a Körúton. Láttunk már igen sok híres művészt, amint az uccán végig haladt, meglehetősen feltűnést keltve, kíváncsi szemektől kövelve, de az a hatás, amit Csontos keltett, szinte leírhatatlan. Az egész ucca úgy szólván megmozdult. Végig ahol elhaladt, nem volt más téma, csak ő. Vajjon mi volt ennek a nagy hatásnak titka? Kinek szólt?! A művésznek, vagy az érdekes, titokzatos, magános ember-

A Városi Színház nagyon szerenésen kezdte meg évadját. Artistaolimpiázt rendezett, amelynek keretében a legkitűnőbb artisták lépnek fel. A Trio Mexicano, egy érdekes szám a műsorból

(Senkey felv.)

Déliabáb

nek, aki senkivel sem áll szóba, aki csak magának és a művészetnek él. Akárhogyan is van, mindenestre meg kell állapítani, hogy Csontosnak ezúttal a színpadi szereplésén kívül is rendkívüli sikere volt.

Érdekes affér történt az egyik kis színházunk társalgójában az elmúlt héten. A színház szép vendégművésznője, aki főszerepet játszik a darabban, a darab folyamán szebbnél-szebb ruhákban jelenik meg. Az előadás előtt pár nappal a színész nő felpróbdálta az összes ruhákat, mert a színház igazgatója meg akarta nézni, hogyan fest a színész nő a színház nagy áldozatkészséggel megcsináltatott ruháiban. A ruhák tetszeltek, de az egyik ruhát az igazgató kifogásolta. A színész nő nagyon megharagudott, mert éppen erre a ruhára volt legbüszkébb, ez pontosan az ő elgondolása szerint készült. Kijelentette, hogy ha ezt a ruhát nem veheti fel, vagy ha a ruhán valami változtatást csinálnak, akkor nem játszik. Huszonnégy óráig úgy állt a helyzet, hogy a színész nő — nem fog játszani. Végül is az igazgató engedett. Igaza volt. Mert, mint kiderült, a színész nő

nem tévedett, a jelzett ruhának a próbában külön nagy sikere volt.

Több mint tizenöt éve, hogy a „Farsangi lakodalom”, az első magyar vígopera megkezdte diadalmas pályafutását. A régebbi idők egyik legnagyobb énekes színpadi sikere volt Poldini Ede Vajda Ernő szövegére írt dalműve, amelyet egyaránt ünnepezt meg úgy a kritika, mint a közönség és amelyről az egyik leghivatottabb bíráló találóan jegyezte meg, hogy sikerült megvalósítása annak, miként lehet magyar légkörben és környezetben lebonyolódó cselekményhez magyar ritmusú és nemzeti jellegű stilizált műzenét írni. Általános sikeréhez hozzájárultak külföldi, így drezdai és bécsi előadásai, ezzel dicsekedett az Operaház számos esetben külföldi vendégei előtt díszelőadásokon, de előadta vidéken, sőt Nürnbergben is.

A Farsangi lakodalom 1924 febr. 16-án került bemutatásra Márkus László rendezésében; a darabot Kerner István vezényelte.

Közel két évi pihentetés után a teljesen felújított Farsangi lakodalommal nyitott kaput

A eigányzenészek szüreti multságán a leányok játszottak nagy sikerrel (Schäffer felv.)

Új színészek: Kamarás Gyula a Vig-színház és Görbe János, a Belvárosi Színház tagja. Kamarás Gyula csak Pesten új, mert Debrecenben már igen nagy sikerrel voltak (Rozgongyi foto)

az Operaház. Márkus László szerint Rékai András állította be újra a darabot, vezényli Berg Ottó. Némethy Ella a nemzeti asszony, tizenöt év után azonban most már egészen más népszép fogadja az egészen más vendégeket. Szereplők: A nemzeti úr — Hámory Imre, Zsuzsika — Tamás Ilona, Kálmán diák — Sárdy János, A grófnő — Dósa Mária, A gárdatiszt — Jámbor László, Stanci — Horányi Karola, Bükkyéné — Szilvássy Margit, de mind új a többi szereplő is. A nemzeti úr háza is gondosan kitaratozva várta az új sokadalmat, az új díszleteket Fülöp Zoltán tervezte és Roubal Vilmos karigazgató tanította be a szintén megújult énekart.

Déliab

Vígszínkép

PESTI SZINHÁZ

A MÁRKINÉ

Henry de Vriaac gróf és Estabon herceg jóbarátok, elannyira, hogy a gróf leányát, Adrienne-t feleségül szánja a herceg fiához, Miguelhez. Adrienne azonban atya titkárát, Rijart szereti és Miguel szíve is más hölgyért

Fedák Sári, Tolnay Klári

dobog. Adrienne nem tudja, hogy ő nem apja elhunyt feleségének leánya, hanem bizonyos Jacqueline-é, aki atyját annakidején elhagyta, mert színészni akart lenni. A színpadon karriert csinált és később egy márkfi felesége lett. A márkfi szinte végszóra érkezik a családi bonyodalomba. A

Ajtay Andor, Fedák Sári:
„A márkfi”

gróf ridegen fogadja, de ő oly jól védekezik, hogy végül Adrienne kéri apját, hogy a márkfiét vendégül lássa a kastélyban. Persze Adrienne nem sejtí, hogy anyjával áll szemben. A gróf haragja nem egészen őszinte, hiszen máig sem bírta elfelejteni ifjúkori szerelmét. Megtudjuk, hogy a herceg is rajong még ma is Jacquelin-ért, sőt kiderül, hogy a herceg fia: Miguel is az ő gyermeke, aki két évvel azelőtt született, hogy Adrienne a világra jött. A márkfi persze hamarosan megtudja a képtelen házassági tervet, amely ilyformán féltettvéreket hozna össze. Egyszerűen oldja meg a helyzetet: Adrienne-t és a titkárt megszőkteti, hogy azok megesküdhessenek. Következésképpen a két jóbarát alaposan összevész, egy küssé Jacqueline miatt is, de az gondviselésnek szegődik a kastélyba, a két jóbarátot ismét összebékíti, a maga érdekében pedig eléri, hogy a gróf megbékél irányában és mindkettőjüknek boldog jövőt teremt.

Az „angol Sacha Guitry”, Noel Coward vígjátéka, fordultatos meséjével, ötletes helyzeteivel, s elsősorban remek párbeszédeivel aratott sikert budapesti közönség előtt is, amihez hozzájárult Fedák Sári megjelenése hosszú évek után újra a magyar színpadon. A márkfi szerepében ragyogtatta ismét

Tolnay Klári, vitéz Benkő Gyula

Somlay Artur, Ajtay Andor: „A márkiné”

kivételes tudását, de kitűnő partnerekül szegődtek mellé Somlay Artur, Tolnay Klári, Ajtay Andor, Perényi László, Benkő Gyula, Kőmives Sándor, Bárdi Ödön és Kürthy Sári is.

GYÜMÖLCS A FÁN

Nagy Ferdinánd szociológus egyetemi tanár és felesége tizenkétesztendő házasságát csupán egyetlen körülmény zavarja, az, hogy házasságuk meddő. A professzor nagyon vágyik gyermek után s felesége ezért a legnagyobb áldozatra is hajlandó: beleegyezik abba, hogy férje gyermekének idegen asszony legyen az anyja. Kétségbeesett lépésre szánja magát, hogy férje és házasságuk boldogságát biztosítsa: igyekszik rábeszélni férjét, hogy szobalányukkal, Annával, akit kiszemelt erre a szerepre, maradjon egyedül három napra. Férje érzi a lehetetlen helyzetet, de oly nagy a vágy benne a gyermek után, hogy elfogadja felesége terveit. Anna a világra hozza gyermekét, akit az egyetemi tanár „örökbefogad” s a világ számára mint lelencet tüntetik fel. Anna ápolónőként szerepel továbbra a gyermek mellett, de anyjai jogai feltámadnak s mindhárom fonák helyzetbe kerülnek egymással. Anna, aki termé-

Déliabáb

szetesen a legprimívebb közülük, ki-robbantja a helyzetet, aminek következménye, hogy elküldik a háztól. Visszamegy a falujába, de vágyik gyermeke után, s régi udvarlójával ellopják az apróságot. Az egyetemi tanár keresteti a gyermeket, de hiába küld követet Annához s hiába jelenik meg végül személyesen is Anna házában, az ha kell erőszakkal is megakadályozza abban, hogy a gyermek visszakerüljön

Somló István, Dayka Margit: „Gyümölcs a fán”

Sulyok Mária, Somló István

hozzá, s kénytelen belátni, hogy a gyermek azé marad mindég, aki a világra hozta. Feleségével visszatér, mert remélhetik, hogy a közös szenvedések emléke visszahozza majd a megnyugvást életükbe.

Zilahy Lajos új darabja elgondolkoztat, de el is szórakoztat. A legizálóbb, legmaibb problémát tolmácsolják a szereplők és a végső igazság mint a bomba robban a színpadon. A probléma pedig kissé az író problémája is. Vajjon a nép, a falu, amelynek érdekében a senyvedő, meddő és

kevésbé életképes középosztály szakkifejezést talált és akciót kezdeményezett, vajjon ez a nép szívesen látja-e ugyanezt a kezdeményezést, kívánja-e hasonlóképp a vérfrissítést, vagy úgy érzi csupán, hogy a társadalmi réteg, amelyet képez, elválasztott, nem pedig kiválasztott? A darab az előbbiről győz meg, az író vallomása pedig: „A népi gondolatnak a meddő középosztály a törvénytelen apja . . .” — beismerés!

A téma időszerű, s ha ez vád is az íróval szemben, aki kar-karban jár a napi gondokkal, mögötte sorakozik a közönség, amely hallani akar ezekről.

Dayka Margit, Mágory Mária, Somló István, Vértess Lajos és egy tehetséges új színész: Hidassy Sándor vitték sikerre az új Zilahy darabot, de nagy segítségükre volt kisebb szerepekben Bihary József, Sittkey Irén, T. Oláh Böske, Váry Gyöngyi és Étsy Emilia is.

Sittkey Irén, Hidassy Sándor: „Gyümölcs a fán“

Délibáb

Hogyan kell az asszonyon kifogni?

Irta: CSOMORKÁNYI PÁL

Dél volt. A piacosok már szedelőzködtek. Mihály is felcihelődött a kocsira és mérgesen a lovak közé vágott. Keserű harag szorongatta a torkát. A rossz vásár miatt idegeibe fészkelődött nyugtalanság, a minduntalan visszatérő dühösség feszítette a mellét. Felnevelte a gyönyörű szép csikót, veszködött vele kerek másfél esztendeig — és most... Kora reggeltől meleg délig ott ácsorgott vele a vásárálláson — és nem adtak érte többet hatvan pengőnél. Pedig odahaza úgy beszélték meg Esztivel, hogy nyolcvan alul nem adják, vagy ha már senki se venné annyiért, hát hetven legyen az utolsó ára. De nem volt a piacon más vevő, csak a kupecsek, ezek közül is csak a Volf alkudott komolyan, de nem adott többet hatvannál, hogy a jég verné még ragyásabbra a képét!...

Lesz most mit hallgatni odahaza vagy két hétig! Mert hiábavaló ott minden beszéd, ahol egyszer Eszti megindítja a kereplőt... Pedig a kupecsek ugyancsak lebecsülték a Rózsát. Mind azt mondta külön-külön, hogy gyengék a lábai, vastag a nyaka, keskeny a szügye. Meg hogy nagy a pénztelenség, alig lehet jószágot eladni, szállítani meg éppenséggel nem szállítanak, mert a pesti vásáron dögvével van az olcsó csikó. Így beszélt mind a kupec... De mért is nem jött be Eszti is, hogy hallotta volna, hogy veszekedett volna velük ő is, hogy mondta volna ki az utolsó szót ő: eladó vagy nem eladó annyiért...

A Vasút uccán haladt kifelé, mikor meglátta Nagymihók Mártont, aki gyalogszerrel baktatott, kifelé szintén. Ejnye — vélte — ezt meg jó volna fölshóllítani a kocsira, akkor legalább a pusztaszélig nem emésztene magát ezekkel a keserves gondolatokkal. Oda is kiáltott mingyárt, lépésbe lassítva a lovakat:

- Kifelé, sógor?
- Csak a nyomásra. De addig is no...
- Felült Mihály mellé.
- A piacról?
- Onnan.
- Eladott vagy vett, sógor?
- Eladtam. Eladtam a Rózsát.
- A csikót? Ejnye, én is megvettem volna.

Mihály meghökkent.
— Meg-é?... Hát osztán mennyit adott volna érte?
— Mennyit? Megadtam volna az árát. Takaros jószág az. Nem tudtam, hogy eladó. Mennyiért kelt el?

Délbáb

Mihály hallgatott. Megint fölgerjedt benne a harag, meg hirtelen a röstelkedés is befutott a gondolatába, hogy olyan ostobául rossz vásárt csinált.

— Hetven pengőért — hazudta kényyszeredetten.

Nagymihók szitt egyet a pipából.
— Hetvenért? Hát annyit én is megadtam volna.

Na, ez kellett csak Mihálynak. Egy szíven markolta a rossz érzés, hogy majdnem felkiáltott belé. De nem tudott szólni semmit, csak hallgatta a sógort, aki gyanútlanul még tovább oltotta belé a mérget:

— Hetvenet megért testvérek között is. Tunyogi Péter kilenvenért adta el azt a gacsoslábú, szürke csikót, amelyik egyidős a Rózsával. Igaz, hogy nem kupecnek...

Mihály idegszájai megfeszültek, mint a drót. Vére vadul áramlott az agyába, mellébe. Megeresztette a gyeplőt és felszakadt méreggel riasztgatta a lovakat. Veszekedett iramban nem soká el is érték a makái vámot s Nagymihók mingyárt le is szállott.

— Sajnálom a csikót — köszönt el barátságosan. — Alighanem megadtam volna érte a nyolcvanát is.

Azzal elballagott.

A két ló is, kifulladásra, tajtékos zablával, pihegő horpasszal léptetett a nyomási földek között. Mihály most már nem biztatta őket, sőt azt se bánta volna, ha megállnak és sohase is indulnak el vele. Egészen összeroskadt az ülésen. Kalapját hátrálökte a tarkójára és úgy nézett bele a levegőbe, elernyedve, tanácstalanul, szomorúan. Nagy tehetetlenségében gyerekes félelemmel gondolt megint és megint a feleségére... Mivel kéne a haragját lefogni? — töprengett és most már az után kutaszködött, hogy találjon valami jó ötletet, amivel elhárítsa az otthon való keserves és hosszú veszekedést.

És egyszerre fölegyenesedett álltében. Arcára lassanként ráereszkedett az elhatározás nyugalma. Megállította a lovakat. Elővette a dohányzacskót, lassan megtömté a pipát és rágyújtott. Ezalatt jól megfontolta a tennivalóit s minthogy nem talált benne hibát, határozott. Meghúzta az egyik gyeplőszárat. A lovak nem tudták megérteni, hogy mért kell nekik visszafordulni a kocsival. Pedig így kellett annak lenni: sietős üggetéssel vissza a városba, ott is be egészen a piactérre.

Mihály a Konstantin görög előtt állott meg. A lovak hátára dobta az istrángot,

elnyomta pipájában a parazsat és bement a boltba. Ez a legnagyobb üzlet a városban. Eszti itt látott a tavaly ősszel egy zsinóros bársony télikabátot, olyant, mint a Kenézné nemzetes asszonyé. Meg is akadt akkor rajta az Eszti szeme, mondta is sóvárogva: Hej, apjukom, mikor lesz nekem ilyen szép gálakabátom? Söhanapján ugy-e?

Nahát, most lesz neki!

Pedig aki igazi gazdaasszony, annak ilyen való! — ingerkedett akkor Eszti... Nahát, most legyen igazi gazdaasszony!

Mihály kiválasztotta a legszebbet, az asszony derek, daliás természetére alkalmas, hosszú, finom, selyemzsinórzattal ékes, lágybársony kabátot.

— Mi az ára? — kérdezte egy kis könnyű szorongással.

— Nyolcvan pengő — válaszolt a kereskedő.

Mihályban meghökölt a vérévé vált takarékoság, de csak egy pillanatra. Nyugodtan alkudni kezdett és végül hetven pengőben állapodtak meg. Szépen becsomagolták neki a drága portékát, ő meg gondosan elhelyezte a kocsiderékban. Ráhúzott egy csomó szénát, hogy az asszony ne vegye mingyárt észre. Hogy előbb tisztázódjon köztük a szó. Mert szó, az mégis csak lesz...

Csendesen alkonyodott az őszeleji délután, mire kiért a tanyára. Eszti a kisgyerekek kint ácsorgott az országtúféléen, ott várt rá nyugtalanul, aggodalmaskodva. Felvette őket maga mellé az ülésre, úgy poroskáltak tovább, befelé a földeken. Persze, az asszony mingyárt feladta a szót, elég zordonul:

— Hol járt ilyen soká? Mennyit kapott a Rózsáért?

Mihály nyelt egyet. Eszében kinyílt és kibontakozott a ravaszság. No, asszony, most megszorítalak — gondolta. Komoly, kemény szavakkal felelt:

— Egész délelőtt nem kérte a kutya se. Délben jött oda egy kupec. Harmincat kínált érte, aztán negyvenet akart adni. Kénytelen-kölletlen odaadtam ötvenért.

— Ötvenért? — rémült fel az asszony.
— Ötvenért — ismételte Mihály rendületlen nyugalommal, mire Esztiből ki-durrant az indulat:

— Ó, hogy a féreg...

De a gazda még csak nem is hederített rá. A tanyaház előtt leugrott a kocsiról és szótlanul benyúlt a széna alá. Kiemelte onnan a szép nagy csomagot és az asszony elé tartotta.

— Ezt meg néked hoztam, ni.

Esztinek torkán akadt a szitkozódás. Mind a két karja megmozdult. Egyik, hogy visszalökje a csomagot, másik, hogy elvegye, olyan gondos vigyázattal, amilyen óvatosan tartotta az ura. Elvette és elámulva olvasta a szép, színes csomagoló-papírosról:

— Konstantin Testvérek...

Láz futott az arcára. Felháborított lelkét előntötte a kíváncsiság forró izgalma. Fel-sietett a vadszőlős tornácra s a nagyasztalon kibontotta a csomagot. Mikor megpillantotta a gyönyörű kabátot, összeapta két meleg tenyerét s torkából kitért az öröm és a hála zengése:

— Mihály!

Beszaladt a házba. Ledobta magáról poros ruháit, felöltötte fehér selyemblúzá-t, fekete szoknyáját, még a kontyát is szoro-sabbra tűzte, úgy próbálta fel a drága, szép kabátot. Kilépett a tornácra, az ura elé.

— Julis! — kiáltott a szolgálonak. —

Hozd ki a falról a tükröt.

Mihály az asztal mellett ült a padon. Nézte a feleségét. Gyönyörűséggel telt meg a szíve, de eszében tovább dolgozott az éber ravaszság... A lány már hordozta az asszony körül a barnarámás nagy falitükröt. Eszti körülnézte magát benne és gyönyörködött, mint a gyermek.

— Sohase láttam még ilyen szépet! Százszor szebb, mint a Kenézné!... Most már lesz miben elmenni a Jusztí hugom esketőjére... Édes uram! Mondja már, mi volt az ára? Borzasztó drága lehetett!

Mihály szeme nagyot villant. Ezt várta, ezt a kérdést. Rákönyökölt az asztalra, öklét az álla alá nyomta s egy erőves fejbiccentéssel, kemény nyomatékkal mondta ki a nagy szót:

— Az volt. Borzasztó drága volt. Kerek száz pengő volt.

Az asszony, mint boldog madár a szárnyait, kitérte a két karját. Arcán a gyönyörűség pirja lángolt. Erős, boldog sóhaj-tással ismételte a szót:

— Száz pengő!... Ez osztán a kabát!

Odafutott az urához, átölelte.

— Mihályom! Kedves uram! Köszö-nöm!... Ne búsuljon a csikó miatt! Ötven pengő is jó ár volt azért. Nem is ért az többet.

Az ember pedig magába merülve viselte a háládatos ölelést s imígyen dörmögött benne a frissen szerzett bölcsesség: Hej, asszonyok, asszonyok, de cifra lelket fujt belétek a Teremtő!...

MODERN HIRDETÉSEK

Egyik lapban olvastuk a következő hirdetést: „X. Y. fogorvos fogat húz szövetáru ellenében.”

Ejha, ez aztán valóban modern. Eddig fogat fogért szült az elv, most fogat szövetért.

Hát gyerünk tovább.

A *gyorstalpaló* így hirdet: „Egy jó állásért szívesen talpalok”.

A *trafikosnő*: „Dohányt csak dohányért adok”.

A *nyelvtanár*: „Nyelvek-

re tanítom füstölt nyelvekért”.

A *zongoratanárnő*: „Órákat csak arany- és ezüst-órákért”.

A *papírkereskedő*: „Papírt jó papírokért cserébe adok”.

(D.)

*Perceq
a
film*

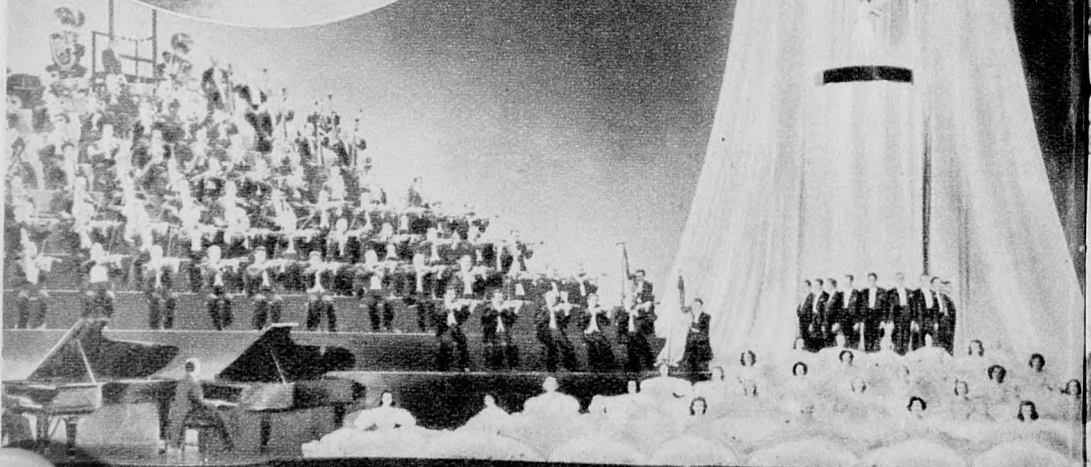
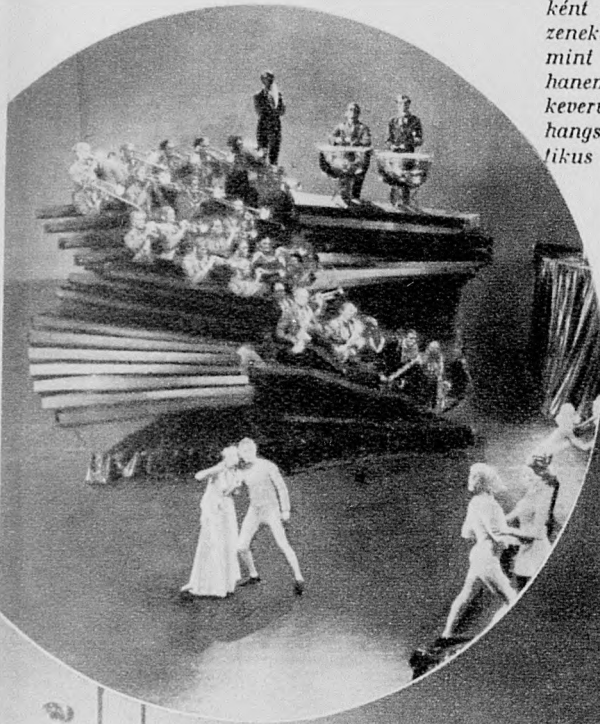

ANNA NEAGLE
mint Viktória királynő
az R. K. O. filmjében

Hollywoodban

A nagy filmvállalatok minden téren igyekeznek egymást felülmúlni és ez a hatalmas verseny fejlesztette a mai nivóra a világ filmgyártását s tette Amerika filmiparát a nemzeti vagyon szempontjából is elsőrendű gazdasági tényezővé. Ennek a versenynek a hatása különösen a nagy revüfilmek gyártásában mutatkozik. Egy-egy filmvállalat évenként egy, legfeljebb két nagy revüt bocsát a filmpiacra s mindenik vállalat minden évben nemcsak a másik gyár produkeióján, hanem a maga

előző évi produkcióin is igyekszik túltenni. A Metro filmvállalat az idén azzal kísérte meg minden eddigi nagy revüfilmre rálicitálni, hogy elkészítette az első expresszionista revüfilmet, amelynek Jeanele MacDonald a primadonnája. Ebben a filmben a színésznő és zeneszerző szerelmi történetének keretébe helyezett revüjelenetek diszletei és a szereplők jelmezei is expresszionista stílusban készültek. De ezt a stílust követi a táncoló csoportok elrendezése. A párok vagy csoportok különböző magasságú szinteken imbolyognak, időközönként változó maszkokat helyeznek arcukra. A zenekar nem külön elhatárolt helyen játszik, mint ahogy eddig általában szokásos volt, hanem a színpadon a táncosok csoportjai közé keverve és a zenészek az egyes változatokban hangszerenként is szintén különféle fantasztikus maszkokat viselnek. A zene hozzáilleszkedik a hang és mozgás ritmusával bizonyos harmóniába foglalt zárvarhoz, amelynek sötét alaptónusába sejtelmes fényeket sugároznak a reflektorok. Kétségtelen, hogy az újszerű revüképeknek különleges hatása lesz, amelynek sikerét és létjogosultságát végső fokon a közönség fogja eldönteni.

lenni.
isérlelte
sítálni,
revü-
ald a
nésző
eretébe
replők
zültek.
tok el-
önböző
közön-
ra. A
tátszik,
vott,
i közé
okban
ntasz-
illesz-
usával
zürza-
usába
reflek-
jszerű
lesz,
tságát
nteni.

AZ ESZMÉNYI SZÉPSÉG

Az amerikai filmgyártás ízlésmódozó diktatúrája kezdetben az egységes típusú női szépség-ideál elismerésére kényszerítette az európai férfiakat is. Ma már éppen a beszívargó európai ízlés változtatta meg a régi divatot: az egyéniség nélkül, egymáshoz hajszál-ig hasonló amerikai flapperek helyett az egymástól elütő egyéni szépségek sorából kerül ki a filmesillagok irigyelt női gárdája.

(Régi és új filmesillagok a bal és jobb oldalon.)

Párizsban nagy sikerrel mutatták be *Sacha Guitry* „*Quadrille*” című filmjét. A *Quadrille*-t magyarul „*Francia négyes*”-nek nevezik s különösen a régebbi időkben minden bálnak népszerű és közkedvelt tánca volt. A franciák kitűnő színésze, aki rendszerint a szöveggönyvét is maga írja filmjeinek s azokban természetesen főszerepeket játszik, új filmjének címét nem a nevezetes francia táncról vette. Ebben a filmben egyáltalán nem is táncolják, a francia négyest s a „*Quadrille*” szó itt két férfi és két nő játékos, bolondos szerelmi négyesét jelenti. A bemutatott képeken, *Sacha Guitry* hol *Gaby Morlay*-val, hol *Jaqueline Delubac*-kal, a két női főszereplővel látjuk meghitt közelségben, a másik képen viszont *Gaby Morlay* mellett már a *Guitry*-nél jóval fiatalabb *Georges Grey*-t látjuk előtérbe nyomulni. *

Filmszalagra viszik *Edgar Wallace* egyik regényét, amelynek felvételeit Afrikában készítik. Sok *Wallace* regénynek híres alakját, *Sanders* kormányzót és néhány gyarmati tiszt szerepét hivatásos fehér színészek játsszák, a szereplők nagyobb része, több mint 90 százaléka, benszülött néger lesz. *

Az első magyar repülőfilm a honvédelmi minisztérium és a légvédelmi parancsnokság irányítása mellett készített. Ebben a film-

Délbáb

ben szórakoztató mese keretében bemutatják a légvédelmi összes mozzanatait. Szereplője lesz a filmnek a tűzoltóság, a rendőrség, a

mentők, számos közüzem, a légvédelmi berendezések gyártó cégek és ezeken kívül *Lukács Margit*, *Kovács Teréz*, *Zala Karola*, *Rajnai Gábor*, *Mihalycs Béla*, *Greguss Zoltán*, *Makláry Zoltán*, *Vértes Lajos* és *Kövéry Gyula*. *

Svédországban filmet készítenek a svéd hegységrendkívül gazdag állatvilágáról. Az expedíció, amelyet *Stig Wesslen* svéd tudós vezet, öt esztendővel ezelőtt kezdte meg munkáját. A filmben a nehezen megközelíthető vadállatok életét is sikerült megörögzíteni.

Guitry és Gaby Morlay

Sacha Guitry és Jacqueline Delubac

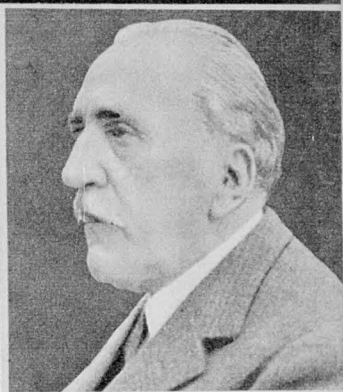
Georges Grey és Gaby Morlay

A HÉT

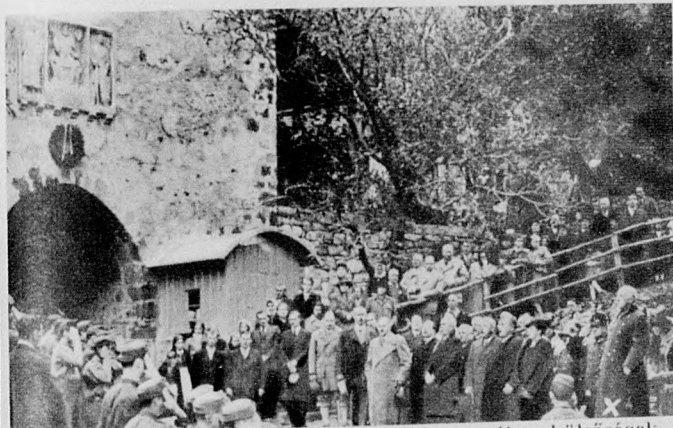

(MFI felv.)

Baresay Ákos, Pest megye új főispánjának eskütétele.
A főispán mellett balról vitéz Endre László alispán

Herezeg Ferenc „Az utolsó tánc” című darabjával elnyerte a Vojnich-díjat

József királyi herceg (X) avatta fel ünnepélyes külsőségek között Nagy Lajos király emléktábláját Visegrádon
(MFI felv.)

Molnár Magda, az Operaház új ösztöndíjas tagja
(Csatáry felv.)

A Blasz - Move futballmérkőzésről
(MFI felv.)

RÁDIÓMŰSOR (okt. 8-14-ig)

közüzem, a
rendezéseke
ezeken kívü
Kovács Te
la, Rajna
ffy Béla
Maklár
ajos és Kö

n filmet ké
éd hegye
ag állatvilá
dició, ame
sslen svéd
t esztendő
e meg mun
n a nehez
vadállat
került meg

Guitry
és Gaby
Morlay

George
Grey és
Gaby Morlay

15

Ditrői Csibý József
5.15 (Székely A. felv.)

Vasárnap

OKTÓBER 8

BUDAPEST I.

8.00: Szózat.

Utána: Hanglemezek.

1. Kraul Antal: Re-
cece, induló (Mária
Terézia 1. honvéd-
gyalogezred zeneka-
ra, vez. Fígedy Sán-
dor); 2. Huszka:
Darumadár fenn az
égen (Martos szöv.,
Szántó Gy.); 3. Sán-
dor Jenő: a) Bepanasz-
lom az Istennek; b)
Csárdás (Magyarí Imre cigányzenekara); 4.
Fráter Lőránd: Mit susog a fehérek akác (Cse-
lényi József); 5. a) Állal mennék én; b) Áll a
malom, áll a vitorlájá; c) Kertem alatt farag-
nak az ácsok; d) A kisleány kertjében (Nagy
Izabella); 6. Offenbach: Részletek a „Szép
Helena” e. operettből (Polydor-zenekar); 7.
Manen: A csempészek, katalán népdal (ének:
Celestino Sarobe); 8. Miszaki: Chez moi, dal
(Lucienne Boyer); 9. Jessel: Ólomkatonák
díszmenete (Fesca Jenő zenekara); 10. Strauss
János: Termák, keringő (Dajos Béla zene-
kara).

8.45: Hírek.

9—9.55: Görög katolikus magyar istentisztelet
a főúceai Szent Flórián templomból.

A szentmisét éneklő és szentbeszédet mondja
Balogh Bálint esperes-plébános. Előadásra
kerül Aranyaszájú Szent János miséje és nép-
énekek. Vezényel Zekány Gyula dr. orgonán
Tólin József dr.

10—11.10: Római katolikus egyházi ének és
szentbeszéd a belvárosi főplébániatemplomból.
A szentbeszédet mise közben Beresztóczy
Bartmann Miklós dr. min. tanácsos mondja.
Énekel a templom énekkara Berg Ottó vezény-
lésével. Orgonán Kereszty Jenő.

11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Deák
téri templomból. Prédikál Raffay Sándor dr.
püspök. Énekel a Lutheránia-vegyeskar. Orgo-
nán Zalanfy Aladár, vezényel Kapi-Králik Jenő.

12.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Budapesti Hangverseny Zenekar.

1.45: Hírek.

2.00: Hanglemezek.

3.00: 1. „A mangalicatenyésztés jövedelmezősé-
gének előfeltételei.”

H. Kovács Gyula m. kir. gazdasági főtanácsos,
jószágkormányzó előadása.

2. „Az önálló gazdák tanfolyamai.”
Sulyok Elemér m. kir. gazdasági s.-tanár elő-
adása. (A földművelésügyi minisztérium rádió-
előadásorozata.)

3.45: Forrai Miklós kamarakórusa, Madrigálok.
1. Hassler: Oszi fák; 2. Gastoldi: Csonakos
ének (Szabó Miklós fordításai); 3. Orlando
di Lasso: Hogyha a férjem (ifj. Hetényi Kál-
mán ford.); 4. Orlando di Lasso: I. Liba-
nóta; II. Zsoldos szerenád; 5. Scandelli:
Bon giorno; 6. Marenzio: Szép hajnal (Szabó
Miklós fordításai).

4.10: Meesky Rudolf és Kemény Ákos két-
zongorás jazzszámok.

4.30: Germanusné Hajnóczy Rózsa előadása.
(Közművelődési előadásorozat.)

5.00: Hírek szlovák és magyarorosz nyelven.

5.15: Ditrői-Csibý József zongorázik.

5.40: „Szarvasbögés.”

Közvetítés a kalocsai érseki erdőkből. Beszélő
Budinszky Sándor. (Az 1939 szept. 23-iki
adás megismétlése hangfelvételtől.)

6.10: „Régi nóta, híres nóta.”

Közreműködik Karácsonyi Margit, Bálint
Zoltán (ének), Sárváry János (tárogató),
kíséri Farkas Jenő cigányzenekara.

7.15: Hírek.

7.25: Szalónötös.

8.00: Sporteredmények.

8.10: „A római tanítvány.”

Hangjáték három felvonásban. Irta Uray
Dezso. Rendező Gyarmathy Sándor.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények,
hírek szlovák és magyarorosz nyelven.

10.00: A Melles Béla zenekar.

Vezényel Vincze Ottó. Közreműködik Fel-
vinczi Takács Alice (hegedű). 1. Flotow:
Stradella, nyitány; 2. Händel: L'arhetto
(Takács); 3. Mozart: Török induló; 4. Pug-
nani—Kreisler: Preludium allegro; 5. Boro-
din: Pusztai vázlat; 6. Sarasate: Cigányosan
(Takács); 7. Losonczy Dezso: Magyar rap-
szódia.

11.00: Hírek német, olasz, angol és franciu
nyelven.

11.20: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11.15—12.15: Lendvai Jóska cigányzenekara.

3—3.40: A rádió szalónzenekara.

Vezényel Bertha István. Olasz művek. (Hang-
felvétel.)

7.30: „Emberek, kövek, fák a Margitszigeten.”
Jeszenszky Sándor dr. előadása.

8.00: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák
és magyarorosz nyelven.

8.20: Szalónötös.

8.45: „Az amerikai munkás.”

Irta Domokos Géza dr. (Felolvasás.)

9.05: Táncelemezek.

10.00: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

9.00: Egyházi ének és szentbeszéd a kassai
Szent Erzsébet székesegyházából.

10.30: Hanglemezek.

11.00: Hírek, heti kultúrkrónika, műsorismer-
tetés.

11.20: „Magyarok Nagyasszonya.” Gyuk Pál
előadása.

11.45: Hanglemezek.

12.20—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAS3 hívójelű adóállomáson, 15.370 kilo-
cikluson, 19.52 méteren.

Délután 3—4 óráig.

A HAT4 hívójelű adóállomáson, 9.125 kilo-
cikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

V. Nyíry László
6.00 (Baross foto)

Hétfő

OKTÓBER 9

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: „Jól sikerült
nyaralás.” Irta Ga-
lánthai Királyi Pál.
(Felolvasás.)

10.45: „Magyar huszár levele egy eszázártalál-
kozásról.” (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Lovászi Ferenc cigányzenekara.

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés. Időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Művészlemez.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszer-
árak.

4.15: Diákfőlőra.

„Híres magyar iskolák.” — Az egri liceum.
Marék Antal előadása.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: A rádió szalózenekara.

6.00: „A hadsereg és a kultúra.” Nyíry László
ny. vk. ezredes előadása.

6.25: Saint-Saens: VIII. Henrik, balett.
(National Symphony zenekar, vez. Walter
Damrosch. Hanglemezzel.)

6.45: Vitaelőadás: Időszerről nemzetpolitikai kér-
désről.

7.15: Hírek.

7.25: Polgár Tibor Neo-Bechstein zongorán
játszik.

Hanglemezzel.

7.50: „Vidám dolgok.”

Irta Bodnár István. (Felolvasás.)

8.10: Wagner-est.

Az Operaház zenekarát vezényli Dohnányi
Ernö. Közreműködik Némethy Ella és Lo-
sonczy György, az Operaház tagjai. 1. A
nürnbergi mesterdalnokok, előjáték; 2. Wal-
kür, részletek a III. felvonásból (Némethy,
Losonczy); 3. Bolygó hollandi, részlet az I.
felvonásból (Losonczy); 4. Istenek alkonya,
zárórész (Némethy).

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
magyarországi nyelven.

10.00: Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és
eszperantó nyelven.

11.25: Tánclemez.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.05—6.25: A rádió szalózenekara.

6.30—6.55: Német nyelvoktatás.
Szentgyörgyi Ede dr előadása.

7.30—7.50: Jankovich Ferenc és Jékely Zoltán
verseiből adnak elő.

8.00: Hírek magyar, szlovák és magyarországi
nyelven.

8.20: „A sakkelmélet.”

G. Réthy Pál előadása.

8.50: Operett-részletek.

Hanglemezzel.

9.35: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)

11.05: „Tájkép a művészetben.” Oravecz Imre
előadása.

11.20: Hanglemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, műsor-
ismertetés.

12—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilo-
eikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

Fényképezés — villamossággal

Ujabbán a fényképezés mesterségében is
mindinkább szerephez jutnak a villamos, sőt
a rádiótechnika eszközei is. A megvilágítás
idejét már hosszabb ideje *fotocellás megvilágítás-
mérővel* határozzák meg. Olyan fényképező-
gépre gondolnak, melybe a fotocellás expozíció-
mérő be van építve. A jelenlegi mechanikai
pillanatzárákat is kezdik nehézkesebbnek találni
a szakemberek, annak ellenére, hogy század- és
ezredmásodperces megvilágítási időket tesznek
lehetővé. Itt is a villamosságot akarják igénybe
venni. A mechanikai zárat folyadékkal töltött
lencsével akarják helyettesíteni, melynek folya-
dékja villamos hatásra hirtelen átlátszóvá, majd
átláthatatlanná válik. A gondolat nem képtelen-
ség, mert ilyen folyadékokat ma is ismerünk.
A képtávírotechnikában használják az úgy-
nevezett *Kerr-cellákat*: szénkénnel vagy

nitrobenzollal töltött kis üvegedények ezek,
melyeket kondenzátor két lapja közé helyeznek.
Az egészet két kristálydarab, úgynevezett
nikolprizma fogja közre. A kristályok átlátszóak;
mégis, rendes körülmények között, nem hatol
rajtuk keresztül a fény. Amint azonban a kon-
denzátor villamos feszültséget kap, a folyadék
fénytani tulajdonságai úgy változnak meg,
hogy a prizma most már átöcsatják a fény-
sugarakat. Ehhez hasonló szerkezet lenne az
új villamos folyadékzár s azt remélik, hogy akár
tízezred másodperces vagy még rövidebb meg-
világítási időket is könnyen elérhetünk vele.
Már a képtávíróval egybeépített fényképezőgép
eszméje is felmerült. A gép elkészíti a felvételt,
kidolgozza és mingyárt, azon melegeben el is
küldi dróton vagy rádióhullámon. Ez lenne az
után a fényképezőtechnika netovábbja!...

Délibáb

8.10 Peéry Piri
(Soltzy fotó)

Kedd OKTÓBER 10

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények, Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: „Gyermeknevelés, szülőnevelés.”
Irta Matyófalvi Ferenc. (Félfelolvasás.)

10.45: „Divattudósítás.” (Félfelolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Warga Livia, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel, Blaha Márta zongorázik.

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés. Időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: A 15. honvédegyalozezred zenekara.
Vezényel Fogarassy József.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyambírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.10: „Asszonyok tanácsadója.”
Arányi Mária előadása.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: „Horogbottal a hazai vizeken.”
Igali Mészáros József előadása.

5.35: Pertis Jenő cigányzenekara.

6.30: „A Felvidék népi hangszerei.”
Manga János dr előadása hanglemezekkel.

7.15: Hírek.

7.25: A rádió szalózenekara.

8.10: „Tragikus szerelmek.”

Peéry Piri és Somlay Artúr klasszikus előadó-
estje, Basillides Mária, az Operaház tagja
énekszámáival. Gordonkán játszik Kerpely
Jenő. A bevezetőt és összekötő szöveget írta
Szabó Lőrinc. Rendező Németh Antal dr.

9.10: Verdi-hangverseny.
Hanglemez.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
magyarországi nyelven.

10.00: Chappy jazzzenekara játszik.

Közhen

10.30—10.45: „Tesori d'arte italiani nelle gallerie
dell' Ungheria.”

Márfly Oszkár olasznyelvű előadása: „Olasz
műkincsek magyar képtárakban.”

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia
nyelven.

11.20: Oláh Kálmán cigányzenekara.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5.25—5.55: Francia nyelvtanítás.
Garzó Miklós dr előadása.

6—6.25: A földművelésügyi minisztérium mező-
gazdasági féléőrja.

6.30: Rendőrszenekar.
Vezényel Szöllőssy Ferenc.

7.30: Magyarországi féléőr.
Spenik András előadása. Utána hanglemezek.

8.00: Hírek, ügétversenyeredmények, hírek szlo-
vák és magyar-országi nyelven.

8.20: A rádió szalózenekara.

8.45: Sárai Elemér cigányzenekara muzsikál.

9.35: Időjárásjelentés.

9.40: Bach: A-dur zongoraverseny.

(Edwin Fischer kamarazenei kísérettel.
Hanglemezről.)

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)

11.05: „Jávorka Ádám.” Láposi Haller Jenő dr
krónikája.

11.20: Magyar katonanóták hanglemezről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Mű-
sorismertetés.

12—6.00: Azonos Budapest I. műsorával.

6—6.25: A földművelésügyi minisztérium mező-
gazdasági előadásának átvétele Budapest
II-ről.

6.30—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójelű adóállomáson, 9.125 kilo-
cikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

Ujlyenyomatok távolbalátón

A távolbalátón közvetített képek finomodása
Amerikában már lehetővé tette emberi ujlyenyomatokról készült felvételek átvitelét is.
Ezzel a televízió a rendőri nyomozás munká-
jába is bekapcsolódott. Az első kísérleti ujlyenyomat-
„teleshooting”-ot (távolbalátást) nem-
rég a Long Beach-i rendőrfőnökségen végezték
Los Angelesben. Az átvitelt a W6 XAO-hívójelű
kísérleti televíziós adóállomás intézte. Az ujlyenyomat
nagyított fényképét a távolbalátó-
kamara elé helyezték s a kísérletben résztvevő
rendőri tisztviselők egy az állomástól 3.2 kilo-
méteryire lévő szálló szobájában felszerelt
vevőgépén figyelték az eredményt. Az átvitel
elég kielégítően sikerült, az ujlyenyomat min-

den jellegzetességét pontosan megállapították
s ennek alapján azt is, kíről készült a felvétel.
Mint hogy azonban a jelenlegi televíziós állomá-
sok hatósugara általában 80—100 km-nél keve-
sebb, a rendőrhatalóságok a szolgálat bevezetése
esetén nem küldhetnek majd az ország akár-
melyik pontjáról ujlyenyomatképeket a
washingtoni rendőri központba, hanem való-
színűleg úgy oldják meg a kérdést, hogy erre
a célra az Államok különböző részein felállított
központokba továbbítják, ahonnan azután sod-
ronyos képtávíró vinné tovább a képeket.
Ez még mindig gyorsabb volna, mint a jelenlegi,
melynél repülőposta szállítja Washingtonba az
ujlyenyomatfelvételeket azonosítás céljából.

Pély Zia

5.50

az Operaház balettiskolájából. Beszélő Gecső Sándorné.

10.45: „Filozófus adomák.”

Irta báró Schroeder Attila dr. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Művészlemezek.

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés. Időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Szigeti Sándor magyar nótákat énekel, kíséri Csorba Dezső cigányzenekara.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: Diákféltóra:

„A nemzetnevelő Berzsenyi.” Kemény Gábor dr előadása.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: Táncelemezek.

Géczy Barnabás zenekarának műsorából.

5.50: „Afrikai négerék.”

Pély Zia előadása. (Felolvasás.)

6.20: Paksy Jenő dr és Gáll Imre két zongorán magyar nótákat adnak elő.

7.15: Hírek.

7.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30: Az Operaház előadásának közvetítése.

„Hegyek alján.” Zenedráma egy előjátékban és két felvonásban. Szövegét Guimera nyomán írta Lotha. Fordította Várady S. Zenéjét szerezte D'Albert. Rendezte Nádasdy Kálmán. Vezényel Berg Ottó. Személyek: Sebastiano, gazdag földbirtokos — Losonczy György; Tommaso — Kálmán Oszkár; Pedro, pásztor — Halmos János; Márta —

Szerda OKTÓBER 11

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.15: „Gyermek-
dél előtt.”

Apró táncosnők
között. Közvetítés

Walter Rózsi; Nuri — Szabó Ilonka; Pepa —
Layer Mária; Antónia — Gere Lola; Nando —
új. Toronyi Gyula; Moruccio — Vitéz Tibor;
Rosalia — Egerszeghy Gitta.

Az I. felvonás után kb.

9.00: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
magyarországi nyelven.

Az előadás után kb.

10.10: A Mária Terézia I. honvédegyalozered
zenekara.

Vezényel Figedy Sándor.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia
nyelven.

11.20: Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.45: Jazz-dalok és táncszámok hanglemezről.

7.30: Olasz nyelvoktatás.

Gallerani Bonaventura előadása.

8.00: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák
és magyarországi nyelven.

8.20: A rádió szalónzenekara.

9.30: „Költők a Margitszigeten.”

Rexa Dezső előadása, a verseket elmondja
Fáy Béla.

10.05: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)

11.05: „Két kassai magyar borkereskedő a 17.
században.” Kerekes György előadása.

11.25: Magyar tánclemezek.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsor-
ismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25: Hangonyi Dezső szalónzenekara játszik.

4.15—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilo-
cikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

Szavazás gombnyomással

Madisonban, Wisconsin U. S. A. állam fő-
városában legutóbb villamos szavazási rendszert
vezettek be. A képviselők nem felkiáltással
vagy írásban szavaznak, hanem gombnyomás-
sal. Minden egyes képviselői ülés előtt három
gomb van. Egyik felett a felírás „aye”, azaz
igen; a másik felett „nay” (nem); a harmadik
a kioldógomb („release”), mely az esetleg tévesen
leadott szavazat megsemmisítésére szolgál. Az
egyes képviselőket az elnöki emelvény mellől
központilag, esengő- és fényjelzéssel hívják fel
szavazásra. A törvényjavaslat sorsának alakul-
lását az egész képviselőház figyelemmel kísé-

heti, mert kivilágított táblák jelzik a szavaza-
tokat; zöld fény igenlő, piros elutasító szava-
zatot jelent. A készülék végül összegezi is a
különböző szavazatokat; egy számlálókészülék
külön tünteti fel a javaslatot támogató és külön
azt elutasító szavazatok összegét. Ha vala-
melyik honatya tévedett, a kioldógombbal
megváltoztathatja szavazatát és újra szavazhat,
mielőtt még az eredményt összegezték. A sza-
vazógép felettébb bonyolult, sokezer érzékeny
villamos reléből és kapcsolóból áll; 40.000 dol-
lárba került, de rendkívül meggyorsítja és pon-
tossá teszi a képviselőház munkáját.

Szabó Kálmán
6.10 (Fotó Artistica)

Csütörtök

OKTÓBER 12

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: Pap Mariska
elbeszéléseiből.
(Felolvasás.)

- 10.45: Sztinyay Jenő előadása.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
12.10: Rácz Béla cigányzenekara.
12.40: Hírek.
1.20: Időjelzés. Időjárás- és vízállásjelentés.
1.30: A rádió szalózenekara.
2.30: Hírek.
3.00: Árfolyambírek, piaci árak, élelmiszer-
árak.
4.15: Hójjas Pálné háztartási előadása.
4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.
5.15: Megyesi Pál énekel zongorakísérettel.
5.40: „A százéves herendi porcellán.”
Kósa Miklós dr előadása.
6.10: Szabó Kálmán jazzhármása.
6.55: „Méhészeti időszériú tanácsadó.”
Valló Árpád m. kir. gazdasági tanácsos, méhé-
szeti főfelügyelő előadása. (A földművelésügyi
minisztérium rádióelőadássorozata.)
7.15: Hírek.
7.25: Beszkárt-zenekar.
Vezényel Müller Károly.
7.55: Külügyi negyedóra.
8.10: „Elveszett világ.”
Hangjáték három felvonásban. Irta Herczeg
László. Rendező Csanády György.
9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
magyarországi nyelven.

10.00: Senta Benesch gordonkázik zongora-
kísérettel, a magyar-német művészesere kere-
tében.

1. Bréval: Szonáta; 2. Casado: Ördögtánc;
3. Schumann: Esti dal; 4. Dunkler: A fonó-
leány; 5. Hubay: Hejre Kati.

10.30: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és
eszperantó nyelven.

11.25: Filmdalok és jazzszámok hanglemezeiről.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.55—7.10: Hofmeister-harmonikakettős.

7.30: Angol nyelvoktatás.

J. W. Thompson előadása.

8.00: Hírek, ügétőversenyeredmények, hírek szlo-
vák és magyarországi nyelven.

8.20: Beszkárt-zenekar.

Vezényel Müller Károly.

8.45: „A legendás őriásmadár.”

Tasnádi-Kubaeska András dr előadása.

9.15—10.15: Hanglemezek.

Utána: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)

11.05: Szlovák hallgatóknak: „A Duna-me-
dence problémájának keletkezése.” Ginelli
Nándor előadása. — Pre slovenských
poslucháčov: „Vznik problému Dunajskej
Kotliny.” Prednáška Nanda Ginelliho.

11.20: Chopin-keringők hanglemezeiről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, mű-
sorismertetés.

12—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9,125 kilo-
cikluson, 32,88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

Kereseti lehetőségek a távolbalátásban

Még úgyszólván a kezdet legkezdetén áll a televízió, de amerikai szakemberek már latolgatják, milyen új kenyérkereseti lehetőségeket rejteget a fiatalság számára. Kétségtelen, hogy a távolbalátásnak mind műszaki, mind művészi része a megélhetési alkalmak változatos sorát nyújtja azok számára, akikben valamelyik televízióval kapcsolatos munkakör betöltésére megvan a hajlam és a képzettség. Hanem azoknak, akik a távolbalató-technikára adják magukat, az úttörő rendkívül nehéz és akárhányszor hálátlan szerepére kell vállalkozniuk. Hiszen a távolbalató ipar még eseselemőkorát éli s akik benne tevékenykednek, úgyszólván semmi más hasonló iparág tapasztalataira nem támaszkodhatnak. Viszont éppen ezért nyújt az új hivatás szinte korlátlan lehetőségeket karriernek alapítására. Minthogy a távolbalató-technika a gyakorlati villamosságtagoknak egyik legnehezebb ága, csak igen alapos és széleskörű tanulás után érve-

nyesülhet benne valaki. Amerikában, de most már Angliában is, ezért különböző televíziós vállalatok rendszeres tanfolyamok keretében képezik ki az erre a pályára jelentkezőket. Az angol Baird-társaság például díjmentes tanfolyamokat rendez azok számára, akik nagyméretű felületre vetítő (színházi) távolbalató-vevőgépek kezelésével és javításával akarnak foglalkozni. Gváranak egyik részét teljesen a tanfolyam rendelkezésére bocsátotta s ebben alapos elméleti és gyakorlati kiképzésben részesíti a növendékeket. A távolbalató-technika gyors haladása folytán ilyen színházi vevőberendezésekben egyre nagyobb a kereslet, mert a képek tisztasága és élessége mindinkább javul. Legutóbb például a brit Gaumont-filmszínházakba szerelt televíziós-vevőket a Baird-társaság. Most pedig ő neveli gépeihez a szakképzett kezelő- és szerelőgárdát is, melynek tagjait jó fizetéssel szerződtetik majd az ily készülékekkel ellátott színházak.

Délibáb

Péntek OKTÓBER 12

BUDAPEST I.

- 6.30: **Éjeleni hírek.** Közvetlenről Magyarországról.
- 7.00: **Hírek.**
- 10.00: **Hírek.**
- 10.20: **A szlovák újságok naplójának írta híreinek (Szlovákia).**
- 10.55: **A szerkesztő felhívása.** Írta: Földi László dr. (Földművelés).
- 11.30: **Nemzetközi híradások.**
- 12.00: **Harcangszó.** (Híradás, híradás-jelentés).
- 12.10: **Hírek.**
- 12.30: **Hírek.**
- 1.20: **Híradások.** (Híradás-jelentés és híradás-jelentés).
- 1.30: **Veszélyes közlekedések.** Veszélyes közlekedés híradás.
- 2.00: **Hírek.**
- 3.00: **Szlovák hírek.** (Híradás-jelentés).
- 4.15: **Híradások.** (Híradás-jelentés).
- 4.30: **Híradások.** (Híradás-jelentés).
- 4.45: **Híradások.** (Híradás-jelentés).
- 5.00: **Hírek.** (Híradás-jelentés és magyarországi hírek).
- 5.15: **Magyarországi hírek.** (Híradás-jelentés).
- 5.30: **Hírek.** (Híradás-jelentés).
- 5.45: **Híradások.** (Híradás-jelentés).
- 6.15: **Híradások.** (Híradás-jelentés).
- 6.30: **Híradások.** (Híradás-jelentés).
- 7.15: **Hírek.**
- 7.25: **A rádió szlovák híradása.** (Híradás-jelentés).

- 7.30: **Gyorsíróautó-folyam.** (Híradás-jelentés).
- 8.20: **Hírek.** (Híradás-jelentés).
- 9.10: **Hírek.** (Híradás-jelentés).
- 10.00: **Táncműsorok.**
- 11.00: **Hírek.** (Híradás-jelentés).
- 11.20: **Hírek.** (Híradás-jelentés).
- 12.05: **Hírek.**

BUDAPEST II.

- 7.30: **Gyorsíróautó-folyam.** (Híradás-jelentés).
- 8.20: **Hírek.** (Híradás-jelentés).
- 8.50: **A József nádor 2. honvédelmi miniszterének.** (Híradás-jelentés).
- 10.00: **Időjárás-jelentés.**

KASSA (259.1 m.)

- 10-11.00: **Azonos Budapest I. műsorával.** (10-kor hírek).
- 11.05: **A nyitrai palócok eredete.** (Híradás-jelentés).
- 8.00: **Hírek magyar, szlovák és magyarországi nyelven.**
- 11.20: **Magyar nóták és esztrádok hangfelvételei.**
- 11.40: **Hírek magyar és szlovák nyelven.**
- 12-3.25: **Azonos Budapest I. műsorával.**
- 3.25: **A 21-ik honvédelmi miniszterének.** (Híradás-jelentés).
- 4.15-12.15: **Azonos Budapest I. műsorával.**

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adásterületén, 9,123 kHz-es frekvencián, 32,68 méteresen. Éjjel 1-2 óráig.

A folyó telefonba „mondja” a vízállást

A vízállás mindenütt a világon fontos „műsor-száma” a hírszóró-ádknak. Rendes körülmények között úgy jutnak hozzá, hogy erre hivatott szakemberek mérésével pontosan lemérik a folyóvíz színének magasságát; a mérésadatokat azután elküldik, vagy megtelefonálják a rádióknak. Az amerikai „Weather Bureau” hivatalnak az egyszerűsítették a dolgot. Minek méricskéljenek mindezen a folyóparton, amikor a vízmagasság is megtehető ezt helyettük. A folyóba helyezett mérőket villamos érintkezőkkel szerelték fel és bekapcsolták a vízállásellenőrző hivatal telefon-

vonalába. Az üzemeltető vízállásjelzőnek külön száma van; ha a hivatalnak a megállapított időben elforgatja ezt a számot a tárcsán, gonggelyezéssel, majd két egymásután következő zsinórmozgással, Kronométerrel ellenőrzve a két szám között eltelt időtartamot, egy táblázat segítségével azonnal megállapítható a vízszint magassága. Így tehát Amerikában a „Weather Bureau” hivatalból meg lehet tudni, mennyit áradt, vagy apadt az éjjel a Hudson, vagy a Mississippi, egyszerűen feltárcsázva a folyót és megkérdezve tőle magát...

Délbáb

gyrek

Szabó Kálmán
6.10 (Fotó Artistica)

Csütörtök

OKTÓBER 12

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: Pap Mariska
elbeszéléseiből.
(Felolvasás.)

- 10.45: Sztinyay Jenő előadása.
- 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
- 12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.
- 12.10: Bácz Béla cigányzenekara.
- 12.40: Hírek.
- 1.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés.
- 1.30: A rádió szalonzenekara.
- 2.30: Hírek.
- 3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-
árak.
- 4.15: Héjjas Pálné háztartási előadása.
- 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
- 5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.
- 5.15: Megyesi Pál énekel zongorakísérettel.
- 5.40: „A százeves herendi porcellán.”
Kösz Miklós dr előadása.
- 6.10: Szabó Kálmán jazzharmosa.
- 6.55: „Méhészeti időszakos tanácsadó.”
Valló Arpad m. kir. gazdasági tanácsos, méhészeti
főfelügyelő előadása. (A földművelésügyi
minisztérium rádióelőadássorozata.)
- 7.15: Hírek.
- 7.25: Beszkárt-zenekar.
Vezényel Müller Károly.
- 7.55: Külügyi negyedóra.
- 8.10: „Elveszett világ.”
Hangjáték három felvonásban. Irta Herczeg
László. Rendező Csanády György.
- 9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
magyarországi nyelven.

10.00: Senta Benesch gordonkázik zongora-
kísérettel, a magyar-német művészesere kere-
tében.

1. Bréval: Szonáta; 2. Casado: Ördögtánc;
3. Schumann: Esti dal; 4. Dunkler: A fonó-
leány; 5. Hubay: Hejre Kati.

10.30: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.

11.00: Hírek német, olasz, angol, francia és
esperantó nyelven.

11.25: Filmdalok és jazzszámok hanglemezzel.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.55—7.10: Hofmeister-harmonikakettős.

7.30: Angol nyelvoktatás.
J. W. Thompson előadása.

8.00: Hírek, ügétversenyeredmények, hírek szlo-
vák és magyarországi nyelven.

8.20: Beszkárt-zenekar.
Vezényel Müller Károly.

8.45: „A legendás óriásmadár.”
Tasnádi-Kubaeska András dr előadása.

9.15—10.15: Hanglemezek.

Utána: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)

11.05: Szlovák hallgatóknak: „A Duna-me-
dence problémájának keletkezése.” Ginelli
Nándor előadása. — Pre slovenských
poslucháčov: „Vznik problému Dunajskej
Kotliny.” Prednaska Nanda Ginelliho.

11.20: Chopin-keringők hanglemezzel.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, mű-
sorismertetés.

12—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kHo-
eikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

Kereseti lehetőségek a távolbalatásban

Még úgyszólván a kezdet legkezdetén áll a televízió, de amerikai szakemberek már latolgatják, milyen új kenyérkereseti lehetőségeket rejtget a fiatalság számára. Kétségtelen, hogy a távolbalatásnak mind műszaki, mind művészi része a megélhetési alkalmak változatos sorát nyújtja azok számára, akikben valamelyik televízióval kapcsolatos munkakör betöltésére megvan a hajlam és a képzettség. Hanem azoknak, akik a távolbalatástechnikára adják magukat, az úttörő rendkívül nehéz és akárhányszor hátatlan szerepére kell vállalkozniuk. Hiszen a távolbalatató ipar még csesemőkorát éli s akik benne tevékenykednek, úgyszólván semmi más hasonló iparág tapasztalataira nem támaszkodhatnak. Viszont éppen ezért nyújt az új hivatás szinte korlátlan lehetőségeket karriernek alapítására. Minthogy a távolbalatástechnika a gyakorlati vilámisságtannak egyik legnehezebb ága, csak igen alapos és széleskörű tanulás után érvé-

nyesülhet benne valaki. Amerikában, de most már Angliában is, ezért különböző televíziós vállalatok rendszeres tanfolyamok keretében képezik ki az erre a pályára jelentkezőket. Az angol Baird-társaság például díjmentes tanfolyamokat rendez azok számára, akik nagyméretű felületre vetítő (színházi) távolbalatató-vevőgépek kezelésével és javításával akarnak foglalkozni. Gyárának egyik részét teljesen a tanfolyam rendelkezésére boesátotta s ebben alapos elméleti és gyakorlati kiképzésben részesíti a növendékeket. A távolbalatástechnika gyors haladása folytán ilyen színházi vevőberendezésekben egyre nagyobb a kereslet, mert a képek tisztasága és élessége mindinkább javul. Legutóbb például a brit Gaumont-filmszínházakba szerelt televíziós-vevőket a Baird-társaság. Most pedig ő neveli gépeikhez a szakképzett kezelő- és szerelőgárdát is, melynek tagjai jó fizetéssel szerződtek majd az ily készülékekkel ellátott színházak.

Neményi Lili
7.25

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hang-
lemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.20: „A színház-
alapító allspán.”
Irta Horváth Barná-
né. (Felolvasás.)

10.45: „A esesező ruházata.”

Irta Eöry László dr. (Fololvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Hlnezky László szalózenekara.

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés. Időjárás- és vízállásjelentés.

1.30: Országos Postászenekar.
Vezényel Eördögh János.

2.30: Hírek.

3.00: Arfolyamhírek, placi árak, élelmiszert-
árak.

4.15: Diákféltóra:
„Japán négy fővárosa.” Irta dr. Wehner
Józsefné. (Fololvasás.)

Utána: Ifjúsági közlemények.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarorsz. nyelven.

5.15: Magyarorsz. félóra.
Oszuszký Mária magyarorsz. népdalokat
énekel, kíséri Engén Stepat balalajkazenekara.

5.40: Sportközlemények.

5.55: Bura Sándor cigányzenekara.

6.45: „Juhász Gyula antológia.”
Összeállította Babits Mihály. A bevezetőt
és a verseket elmondja Kiss Ferenc, a Nemzeti
Színház örökös tagja.

7.15: Hírek.

7.25: A rádió szalózenekara.
Közreműködik Neményi Lili és Angyal
Nagy Gyula (ének). 1. Becce: Vidám előjáték;
2. Lehár: Dal a „Mosoly országa” c. operett-
ből (Neményi); 3. Rixner: Fox-intermezzo;
4. Zeller: Dal a „Madarász” c. operettből
(Angyal); 5. Gade: Jalousi, cigánytangó;
6. Strauss János: Dal a „Cigánybáró” c.
operettből (Neményi); 7. Pachernegg: Pa-
raszt-galopp; 8. Stolz R.: Sárbogárd; Domb-
óvár (Angyal); 9. Gebhardt: Jelmehzál,
keringő; 10. Lehár: Zenés jelenetek a „Víg
özvegy” c. operettből (Neményi és Angyal).

8.30: Léval-est.

A Kulturális Egyesületek Szövetsége és a
magyar rádió „Felvidéki estjel”-nek soro-
zatában (III.) Összeállította Hankiss János
dr. Rendező Kiszely Gyula. 1. Rádiókörseta
Léván. Helyszíni közvetítés. Beszélő Budin-
szky Sándor; 2. Hangverseny a Városi Szín-
házból. a) „A felvidéki szellem.” Kállay Mik-
lós ny. miniszter, a KESz elnökének előadása;
b) A Lévai Dalárda lévakörnyéki dalokat ad
elő Heckmann István vezényleésével; c) „Léva
multjából”. Koperniczky Kornél előadása;
d) Simonffy Margit Balassa Bálint, Reviczky
Gyula, Kersék János és Sas János verseiből
szaval; e) Molnár Imre dr. felvidéki dalokat
énekel, zongorán kíséri Kleiszner Pál; f) A
zárószavakat elmondja Schubert Tódor, a
SZMKE elnöke.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és
magyarorsz. nyelven.

10.00: Táncelemek.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia
nyelven.

11.20: Toki Horváth Gyula cigányzenekara
muzsikál, Cselényi József énekel.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

7.30: Gyorsírótanfolyam.
Szlabey Géza előadása.

8.20: „Fertőző betegségek az élelmiszerekben.”
Rauss Károly dr. előadása.

8.50: A József nádor 2. honvéddalozegred zene-
kara.

Vezényel Seregi Artúr.

10.00: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.
(10-kor hírek.)

11.05: „A nyitra-barsi palócok eredete.” Fėja
Tibor előadása.

8.00: Hírek magyar, szlovák és magyarorsz.
nyelven.

11.20: Magyar nóták és csárdások hanglemezzel.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven, mű-
sorismertetés.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.
3.25: A 21-ik honvéddalozegred zenekarának
műsora. Vezényel Hádányi Antal.

4.15—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilo-
cikluson, 32,88 méterem.

Éjjel 1—2 óráig.

A folyó telefonba „mondja” a vízállást

A vízállás mindenütt a világon fontos „műsor-
száma” a hírszóró-adóknak. Rendes körülmé-
nyek között úgy jutnak hozzá, hogy erre hivatott
szakemberek mérővel pontosan lemérik a folyó-
víz színének magasságát; a mérésadatokat
azután elküldik, vagy megtelefonálják a rádió-
nak. Az amerikai „Weather Bureau” hivatal-
nokai egyszerűsítették a dolgot. Minek mérés-
kéljenek mindennap a folyóparton, amikor a villa-
mosság megteheti ezt helyettük. A folyóba helye-
zett mérőcék villamos érintkezőkkel szerelték fel
és bekapcsolták a vízállásellenőrző hivatali telefon-

vonalaiba. Az önműködő vízállásjelzőnek külön
száma van; ha a hivatalnok a megállapított idő-
ben elforgatja ezt a számot a társas, gongjelzést
hall, majd két egymásután következő zümmögő
hangot. Kronométerrel ellenőrizve a két züm-
hangot között eltelt időtartamot, egy táblázat
segítségével azonnal megállapítható a vízszin
magassága. Ha tehát Amerikában a „Weather
Bureau” tisztviselői meg akarják tudni, mennyit
áradt, vagy apadt az éjjel a Hudson, vagy a
Mississippi, egyszerűen feltáraszázzák a folyót és
— megkérdezik tőle magától...

A. Balogh Pál
8.00 (Vajda M. P. f.)

téka. Kilián Zoltán beszélgetése két gyermekszereplővel. Közben hanglemezek.

10.45: „A Nemzeti Múzeum reneszánsz és barokk ékszerel.”
Ismerteti dr Pásztor Balázné.

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Dullien Klára hegedül, zongorán kíséri Dankó Aladár.

12.40: Hírek.

1.20: Időjelzés. Időjárás- és vízállásjelentés. 1—2.30: Művészlemezek.

2.30: Hírek.

2.45: Műsorismertetés.

3.00: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: Harsányi Gizi meséli.

4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és magyarországi nyelven.

5.15: A Magyarországi Munkásdalogyalek Szövetsége képviseletében a Budai Szabadság Dalkör.
Vezényel Sugár Jenő.

5.45: A rádió postája.

6.15: Tánemelemek.

6.50: „A falu és a magyar egészségpolitika.”
Johan Béla dr előadása.

7.15: Hírek.

7.25: Furka Gizella zongorázik.

1. Liszt: a) La leggieressa; b) Hárfa-etűd;
2. Fauré: a) Esz-dúr nocturne; b) Impromptu;
3. Liszt: a) Erdősongás; b) Manók tánca.

8.00: „Dalos-zenés utazás a Tiszán.”

Kilián Zoltán hangképsora. Énekel Nagy

Szombat

OKTÓBER 14

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Közlemények. Hanglemezek.

Utána: Étrend.

10.00: Hírek.

10.15: „Ifjúsági rádió.”

A régi római és görög gyermekek já-

Izabella és Vargha Imre és az Egyetemi Énekkarok vegyes éneknégyese. Kíséri Radics Gábor cigányzenekara.

9.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

10.00: Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 1. Wolf-Ferrari: Susanne titka, nyitány; 2. Massenet: Nápolyi jelenetek; 3. Viski János: Két tánc; 4. Rossini—Respighi: A bűvös bolt; 5. Sztára Sándor: Népdalsorozat; 6. Engelbrecht: Largo; 7. Dvorzák: Szláv táncok.

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: Farkas Béla cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

7.30: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórása.

8.00: Hírek, löversenyeredmények, hírek szlovák és magyarországi nyelven.

8.20: Beethoven: Esz-dúr vonósnégyes, 127 mű. (Előadja a Flonzaley quartett. Hanglemezről.)

9.00: „A szilicei jégbarlang.”

Kerekes József dr előadása.

9.30: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

10—11.00: Azonos Budapest I. műsorával. (10-kor hírek.)

11.05: „Nagy emberek üzenete az ifjúságnak.” Szabó Béla előadása.

11.20: Szimfónikus jazz hanglemezről.

11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.

12—7.25: Azonos Budapest I. műsorával.

7.30—8.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági előadásának átvétele Budapest II.-ről.

8—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMU MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 12—1 óráig.

A titokzatos „rádióorsó” repülőgépet keres

Különös kísérlet színhelye volt legutóbb a longislandi (New-York) Floyd Bennet-repülőtéren. Háromlábú állványon, furcsa, orsóalakú eszközt állítottak fel a repülőtér betonján s az ég felé irányították. Az orsó tetején fempálcikákból összerótt hálózatot lehetett látni. Valahányszor repülőgép került az orsó elé, a műszerrel összekötött Voltmérő mutatója nagyot lendült. Sőt a kilendülés akkor is jelezte a repülőgép jelenlétét, ha magát a gépet nem is lehetett látni, mert felhő felett repült vagy köd borította a repülőteret. A kísérletező repülőteri hatóságok csak annyit árultak el az érdeklődő újságíróknak, hogy az orsó alumíniumtokjában apró ultrarövidhullámú adóvevőkészülék van elrejtve. A készülék három rádiólampát tartalmaz és szárazelemek táplálják. Működési módjáról nem adtak felvilágosítást, de valószínűnek tartják, hogy vékony hullámkévével lövell a

magasba és azzal tapogatja ki a repülőgépeket. A gép fémtestéről visszaverődő hullámok visszaérkeznek az orsóhoz; az adóval egybeépített vevőkészülék pedig, a hozzákapcsolt Voltmérő révén, jelzi a visszaverődést s ezzel a repülőgép jelenlétét. Az orsó tetején lévő pálcikahálózat az antennarendszer. Minthogy az egész berendezés könnyű és hordozható, repülőgép is magával viheti s nagy hasznát láthatja ködös, felhős időben, mert idejekorán felfedezheti vele egy láthatatlanul közeledő másik gép vagy egy ködtaikarta hegyesűcs jelenlétét s így elkerülheti azzal az összeütközést. A „rádióorsó” melynek szerkezeti részleteit titokban tartják, annyira bevált, hogy az egyik repülőpróba alkalmával 900 méter magasságban 23 kilométer távolságból „kitapogatta” és jelezte a newyorki világkiállítás felett repülő gépnek a közeledését.

Fővárosi operettszínház

ROYAL SZINHÁZ

PUSZTAI SZERENÁD

Lilian Joung hollywoodi filmsztár megunta a filmezést és elhagyva Amerikát, Magyarországra jön, ahol megvásárolja egy eladósodott földbirtokos, Somkuthy György birtokát. Tahy István, a környék tanítója annyira sajnálja a távozó földesurat, hogy Liliant éleshangú beszéddel fogadja. Liliant elkedvetleníti a barátságtalan fogadtatás és máris vissza akar utazni Amerikába, de Somkuthy, akinek megtetszett a színésznő, visszatartja. Lilian marad is és hajlandó volna a tanítóval is barátságot kötni, de az változatlanul viselkedik irányában. El is távozik a környékről, de Somkuthy közbelépésére visszatér, persze igyekszik Liliant gondosan elkerülni. Az ifjú földbirtokosnő egyízben csizmát visz ajándékba az iskolás-

Honthy Hanna, D. Kovács József

Honthy Hanna, Solthy György: „Pusztai szerenádnak”

gyermeknek, s ahogy a tanítóval összeketül, mindketten rádöbbennek arra, hogy szerelmesek egymásba. Most már a filmesek csábítgatásaira sem válaszol, csupán egy rövidke magyar filmben hajlandó fellépni a tanítóval együtt. A filmnek — Pusztai szerenádnak a címe — nagy sikere van, s most már mindkettőjüket csábítják Hollywoodba. Somkuthy közben megnyerte perét és anyagi helyzete ismét jobb lesz, megkéri hát Lilian kezét. A tanító félreáll jötevéje útjából s Hollywooddal vigasztalja magát. Itt azonban nem érzi jól magát s egy hét után visszatér Tokajbercelre. Somkuthy közben rájött, hogy fe-

lesége csak fájdmában lett a felesége s az Tahyt szereti. A szerelmesek újra találkoznak s Tahy meggyőződik arról, hogy Lilian szíve mélyéig megszerette a falut, újra felkőszönti földesurát — és jövendőbelijét — de most már barátsággal és főkép — szerelemmel.

A premier kettős ünnepe volt a pesti színházi világnak: az operettnak és az

Weszely Pál, Kiss Manyi, Tompa Pufi

előadásokat. Mítan operetről van szó, első-sorban Honthy Hanna aratta le az aratni valókat, de bőven jutott a sikerből a többieknek is, így első-sorban Szondi Birinek, Kiss Manyinak, Latabár Kálmánnak, Solthy Györgynek, D. Kovács Józsefnek, Tompa Pufinak, Weszely Pálnak és a többieknek.

A szöveggönyv Szilágyi László és Békefi István munkája, a zene Fényes Szabolcsé, következésképpen a közönség sokat mulatott és igyekezett megjegyezni a remek dallamokat.

KI GYEREKE VAGYOK ÉN ?

Legifjabb Zimacsek István és neje, Flóra öt éves házassági évfordulójukat készülnek megünnepelni, amikor egy csomag érkezik Zimacsek István címére s a csomagban egy pólyáshaba viált. A csomaghoz egy levelet

Szondy Biri, Latabár Kálmán (Pusztai szerenád)

Operettszínháznak visszatérte. Az a hatalmas siker, amelynek körvonalai az első előadásán kibontakoztak már: igazolja, hogy a közönség mennyire hiányolta az állandó operett-

Csikós Rózsi,
ifj. Latabár Árpád
(Ki gyereke vagyok én?)

is mellékeltek, rövid, de a további bonyódmakat okozó szöveggel: „Vén csirkefogó. Eszébe se jut intézkedni a gyerek miatt”. Jubileum és házasság felborul, annál is inkább, mert a férjnek öt éves házassága alatt voltak apróbb kisiklások, s most ezek is kiderülnek, mi több, ő maga sem sejtí, hogy ki lehet a gyermek anyja. A helyzet tovább kuszálódik. A házaspár barátai magukra vállalják, szépen beosztva egymás között az apaságot és anyaságot, de gyanúba keveredik a férj apja, aki szintén Zimacsek, sőt nagyapja is, aki ugyancsak Zimacsek, míg aztán kiderül, hogy a gyermek a szobalány és inas gyermeke, akik azért adták vidékre a csecsemőt, mert gazdáik nem tűrték volna meg őket a házban, ha megtudják, hogy házasok. A félreértések így tisztázódnak, minden rendbejön.

Az ismeretlen szövegíró nyugodtan előléphet a homályból: a közönség hálásan fogadta a szórakoztató, mulatságos darabot, amelyet ügyesen támogat Walter László zenéje is. A sikerült szerepeket Komár Júlia, Somogyi Nusi, Csikós Rózsi, Feleki Kamill, idősebb és ifjabb Latabár Kálmán, Kertész Dezső, Rátkay Márton, Sárossy Andor, Pethes Ferenc, Szemlér Mária és Adorján Éva elevenítették meg, szintén sikeresen.

Kertész
Dezső,
Komár
Júlika,

bet
n.
en

osz-
ll.
st?
iket
a

gy-
trek

Somogyi Nusi,
Rátkay Márton

Feleki Kamill,
id. Latabár Árpád

Délibáb

Alláspont ista Torday Sándor

Tolvajokról, lopásról, csalásról és hasonló fogalmakról igen gyakran szoltam már e helyen s úgy gondolom, illendő volna már egyszer hosszabban a becsületességet is szóba hozni. Tudom én jól, hogy a becsületesség magától értetődő dolog és ezért sem dícséret, sem jutalom nem jár, hogy az emberi kötelesség meg miegymás, de én mégis megkíséreltem a becsületességet ártatlan együgyű formájában elővezetni és hatását a környezetére kimutatni.

A 61-es villamos kisszakasz beosztása áldásosan hosszú, különösen az elején. Gyakran utazom ezen az útvonalon, már csak a kellemesen nagy távlatu mezőségért is, amely a jobboldalon terül el és a furesán komolykodó sziklás dombvidékért a baloldalon. A kalauzok általában nem figyelemreméltóak, bár ezzel nem kívánom őket sértegetni és kivételnek tekintem azt a bizonyos kalauzt is, aki a nekem emlékezetes napon nyújtogatta a csilingelő perselyt a kisszakasz érméért. A villamos túlsó oldaláról, illetlen távolságból nyújtogatta felém karját, mint aki azt várja, hogy felálljak és odasiessék perselyéhez. Én meglehetősen halkán szoltam valamit — melegségre, hogy igen rekedt voltam és hüléstől féltem, amit ő valószínűleg nem hallott, mert durván hangosan odaszól: mi lesz már azzal a bedobással? tovább utazik vagy leszáll? Szakaszhatár. Elég hangosan mondtam, tessék bedobni.

Nagy nehezen értésére adtam, hogy nincs kisszakaszom és venni szeretnék tíz darabot. Odaadtam nyolcvan fillért és ő a kezembe szórta az érméket. Alighogy elment, utána számoltam és láttam, hogy hibásan szolgált ki. Integtettem, hívtam, de ő, mintha se hallana, se látna, nem mozdult a kocsí másik végéből. Végre, amikor új felszálló érkezett, bejött a kocsiba odaszólhattam, hogy tévedett. A kalauz összeráncolta homlokát és rámrival, hogy ő nem szokott tévedni. Mondom: én nyolcvan fillért adtam, így van? Így. — Ezért tíz kisszakasz jár és maga tizenegyet adott — és visszaadtam a fölöslegeseket. Megdöbbenve nézett rám. Köszönöm — mondotta előbb halkán aztán mintha valami különös változás állt volna be gondolatmenetének folytonosságában, felcsillant szeme, — köszönöm nagyságos úr.

A legközelebbi kisszakaszhatárnál nem jött oda csilingelő perselyével és én egy ideig ingyen utaztam, viszont lelki gyötrődései tisztán álltak előttem. A kalauz, aki nyáron a füledt levegőjű, télen a hideg nyirkos villamoson teljesít szolgálatot és aki védtelen szegény emberek elkeseredett lökdöséseitől, támadásaitól, védelmi ösztönytől hajtva beburkolódzott a gorombaság, a nyers durvaság köpenyébe. És ime egy kis tantusz visszaadása — ami végeredményben a becsületesség legelemibb foka és magától értetődő cselekedete — felkavarta megszokott létszemléletét s egyszeribe eltűnedezték a sárgára festett kocsirészek, nyikorgó kerekek és ott maradt a nagy mezőség, a hegység. De miután mindnyájan csak hitvány eszközök vagyunk az élet kezében — az egésznek értelme nem volt más, mint a kalauz lelkének megkísértése. Mert a kalauz lelke igen nagyon gyötrődött és kételyek között fetrengett. Meg akarta hálálni a becsületességemet. Szegény kalauz nem tudta, hogy az ördög sugalmazta ezt a gondolatot. **Meghálálni** a becsületességet! Szörnyű torz gondolat. Márpedig a kalauznak ez járhatott az eszébe, amikor nem jött oda hozzám perselyével. A becsületességemet csalással akarta meghálálni! Rettogtam, hogy ez bekövetkezik és akkor a kalauz lelke bizony végérvényesen a gonoszé. A legközelebbi szakaszhatárnál (ekkor már nem szükségből, de kíváncsiságból utaztam tovább) odajött hozzám, udvariasan meghajolt és nyújtotta perselyét. Miközben bedobtam, egy pillanattal mereven, de végtelen szeretettel nézett és lelkében nagy harcok dühöttek. — Bocsánat — mondotta és magánmosolyra szélesedett ajka, az előbb elfelejtettem idejönni és nem méltóztatott bedobni.

Én bedobtam, a persely vidáman csilingelt, mintha az angyal szava szoltott volna, hogy kalauz, te kedves kis goromba kalauz, a lelked megmenekedett — és a következő megállónál leszálltam. A kalauz a villamos túlsó végéről bokaösszeütéssel és barátságos mosollyal búcsúzott és a hátam mögött valaki epésen megjegyezte: biztosan valami nagy kutya „személyesen“ jött utazni, most beül az autójába.

A HALOTT ÉNEKEL

Irta: VÁRKONYI TITUSZ

A szerelem misztériumát már a hét fátyol nélkül látja a mai fiatalság, mely a naiv illúziókat nem is ismeri. A fiúk a kamasz-korban, a lányok a növekedés éveiben már nem csodálkoznak rá úgy az életre, mint a hajdani gyerekek, amikor ébredő érzékeik ködös látomásokkal és szívdobogásos órákkal környékeztek meg őket. Mondják, hogy egy felszabadultabb, gátlásnélkülibb, egészségesebb élet felé haladnak azon az úton, melyen lépten-nyomon régi illúziók ártatlannak tetsző, de valójában mérges virágai hervadoznak.

Bármennyire átértékelődött is azonban a szerelem fogalma, mégsem vesz ki teljesen a mai fiatalok lelkéből az a bizonyos konzervatívizmus, mely őrzi a szív néhány kiirthatatlan, végleg somilyen analízissel el nem törölhető ritusát. Még ma is, az élet könyörtelen válságában akadnak régi-vágású szerelmesek, akiknél tavaszi vihar erejével, vagy meghatóan együgyű formában tör ki az a teremtő érzés. Ilyen szerelmes alakját vázolom most ide.

A mellékkucában megbújó kis vendéglő homályos sarkában régi operettmelódiaikat ontott az automatagramofón. Egy-egy lemezt négy fillérért pergett végig a kopott zeneszekerény, melynek nyílásába egy nyurga és fátyolosszemű fiatalember sűrűn nyomkodta a muzsika váltásdját. Feltűnt, hogy vagy egy óráig játszott két lemezt, amelyről a néhány évvel ezelőtti tragikus hirtelenséggel elhalt primadonnának az elmúlását túlélő hangja esendült fel.

„Ne hullasson könnyet, mert könny nélkül könnyebb a válás, szerelmem adieu” borongott a gramofón szellemidézésében a halott énekesnő frissen szelletes trillákban szárnyaló hangja.

A fiatalember rákönyökölt az asztalra, tekintete mereven révedt a gramofónra, mintha valami materializációs csodát várná, mintha azt remélné, hogy asztráltestként, ködbe villódzó körvonalakban egyszerűen csak megjelenik a hangokban valóssággá lényegül a primadonna, akinek lassankint már a nevét is kikezdi a feledés.

A vendéglős látva érdeklődésemet, odajött hozzám s halkán suttogva magyarázta:

— Bolondulásig szerelmes volt szegény fiú a híres énekesnőbe, akit csak a színpadról ismert. A primadonna halála után egy este felfedezett itt a lemezeim közt kettőt, amelyen a híres színésznő számai szerepelnek. Azóta gyakran vendégem és kezdi már egészen elkoptatni a halott szerelmese lemezeit. Én kérem még nem láttam ilyen állhatatos és fájdalmas szerelemet. Bizony Isten sajnálom szegényt. Ma különösen szomorú és záróórát játszatja majd azt, hogy: „Ne hullasson könnyet...” Mert tetszik tudni, ma van a primadonna halálának évfordulója.

Zárásig voltam szem- és fültanuja ennek a sirontól, az új idők új szellemére rácsafoló szellemidéző szerelmi bánatnak. Rokonérzésekkel néztem a nekibúslásában erősen poharozó fiatalembert. Megértettem és sajnáltam. A múlt idő sem hoz a számára megnyugvást, mert él még a primadonna hangja s a gramofónlemezeken rabul ejtett hangokból a képzelete újjáteremti, újra és újra eléje vetíti a siratott nő arcát.

AZ ÜZLETHEZ ÉRTENI KELL

Edit gazdag leány volt.

És szép.

Már pedig a szépség olyan fényűzés, amit csak egy szegény leány engedhet meg magának. A gazdag leány, ha csunya, nyugodtan aludhat, mert biztos lehet abban, hogy csak a hozományáért veszik el. De annál nehezebb a helyzete a gazdag leánynak, ha szép...

Edit például...

Rajongói közül két fiatalembert tüntetett ki a rokonszenvével. Pali és Sanyi.

Edit apja magához hívatta a két fiatalembert.

— Maguk tehát megkérték a lányom kezét. Rendben van. Annak adom a lányomat, aki egy hónap leforgása alatt bebizonyítja, hogy ért az üzlethez. Tetszésükre bízom, hogy milyen vállalkozáshoz kezdenek, ebben

magukat nem korlátozom. Egy hónap múlva jöjjenek el újra és aki nagyobb eredményt tud felmutatni, azé lesz a lányom.

Pali és Sanyi összeütötték a bokájukat, jelezve, hogy tudomásul vették a választ.

A hónap letelt és Pali az üzletberek pontosságával megjelent az apai házban. A biztos győzelem tudatában adta elő vállalkozásának sikerét.

— Nagyon meg vagyok elégedve a szép eredményei, de, sajnos, vetélytársa sokkal többre vitte.

— Hogyan?

— Az már az ő üzleti titka.

— De hiszen el se mozdult Edit mellől. Reggeltől estig a szoknyáján ült.

— És mégis másfél millió üti a markát.

— Másfél millió? Hogyan?

— Annyi a lányom hozománya! DYMI

Hajápoláshoz a közismert:

Feketefej
Védjegyű

NEO SHAMPOON

Szaratoltlan lug és szappanmentes hajmosószer!
Egy csomag 38 Fillér * Folyékony 90 Fillér-től.

Déliab

29

bet
m.
pen

tosz-
ült.
'est?
yiket
it a

agy-
lkrek

A népviselet "bevonul a szalonokba"

mondja Nagyajtay Teréz, a Nemzeti Színház
ruhatervezője

Divat Ófelsége boszorkánykonyhájában már elkészültek az új holmik, összeállították a párisi nagy divatházak, mit tesznek a gyanutlan hölgyek kalap helyett az idén a fejükre és mibe öltöztetik áramvonalas alakjukat a divat hűséges követői.

Az idén azonban a francia divatirányítás mellett komoly szerep jutott a mi divattervezőinknek is, akik részben gazdasági, részben nemzetnevelési szempontból folytatják a magyaros ruhadivat további népszerűsítését és gyönyörű ruhákat állítottak össze, amelynek hatalmas sikere van nemcsak itthon, hanem a népművészetekért rajongó külföld előtt is. Zsindelyné Tüdös Klára és D. Nagyajtay Teréz, a Nemzeti Színház ruhatervezője kezdeményezték annakidején a magyaros ruha terjesztését.

Nagyajtay Teréz ezt mondja:

— Rengeteg szépség van az ősi magyar motívumokban, amelyet fel tudunk használni kevésbé stilizált formában a legmodernebb vonalú estélyi ruhánál is. A hímzés az egyetlen, ami ma nem korszerű inkább a kivágott formák alkalmazása

Délibáb

és a b
ízlésé
hármí
és mo
ben,
amely
ben s

Példá
nyája
ványa
a lov
rég
kutat
kes M
még
sült
tende
tyán,
Reng
eldug

habfe
amely
lagor
gyar
első
fozat
zetes
megf
hákh
Csak

C

sék v

Délibáb

áz

már
árisi
gyek
etik
etói.
mel-
knek
elési
livat
t ál-
nem-
ongó
Nagy-
kez-
ter-

mo-
véssé
estélyi
nem
azása

és a bordűrök, szalagok használata felel meg a kor ízlésének és ezek rendkívül díszítően is hatnak bármilyen alkalmazásban. Az összes népies formák és motívumok felhasználhatók a mai öltözködésben, példa erre néhány új estélyi ruhatervem, amely kizárólag ennek az elgondolásnak a jegyében született.

— Sokat foglalkoztam a népi ősforrásokkal. Például a kalotaszegi asszony elől felhajtott szoknyája, a „muszuj”, még a legősibb idők maradványa, amikor még az asszony férjével együtt ült a lovon és lovasnépként száguldott mindenfelé a régi nemzedék. Sok ősi maradványát találtam kutatásaim során a régi szokásoknak. Igen érdekes Mezőkövesd mellett, Szentistvánfalván, az a még ma is érvényben lévő szokás, hogy az újdonsült menyecske férjhezmenése után még egy esztendeig gyászfátyolt hord az övében, vagy a kontyán, — ezzel gyászolván elvesztett lányságát. Rengeteg ilyen népi szokás él még ma is, eldugott kis falvakban.

— Fiatal lány számára nincs bájosabb egy habfehér plissé vagy guvrirozott estélyi ruhánál, amelyet színes virágcsokrok díszítenek, vagy szalagornamensek szegélyeznek. A stíluha úde, magyaros változatai is megfelelően reprezentálják az első bálós leány hamvas fiatalságát. Ezerféle változatban tudjuk felhasználni minden vidék jellegzetes népies érdekességéből éppen azt, ami a legmegfelelőbb. És ami a legfontosabb, ezekhez a ruhákhoz nem feltétlenül szükséges az áramvonal. Csak jó, — ha van!

Gyönyörűek ezek a magyaros estélyi ruhák, tessék választani belőlük!

obet
m.
pen

osz-
ult.
ést?
yiket
ut a

agy-
ikrek

ibáb

Délibáb

"Otthon Kávéház"

Írta: UNDI IMRE

Drága, aranyos ember volt Csepregi bácsi, csak éppenséggel olyan süket, mint az ágyú.

A süketek abból a fajtájából, amelyek egy detonáció hallatára azt mondják, hogy „tessék”, abban a hiszemben, hogy az ajtón kopognak.

Egyszóval amerre az öreg járt — ahogy a holddal tovább küszik az udvara — rettentő ordítások jártak a sarkában, amit részint ő állított elő, részint a vele diskurálók fejtettek ki öblös buzgalommal.

Ennek a hangorkánnak mindennapos helye volt délután kettőtől ötig a Velence-kávéház karzata, ahol Csepregi úr immár harminc éve vivta alsócsatait, kitűnő barátjával, Krámer Gusztival, a kopasz agglegénnyel.

Harminc esztendő nem csekélység egy pártfogást esdő kávéháztulajdonos számára, ezért Csepregi úr megkülönböztetetten becsült vendége volt a Velence-kávéháznak. No, már addig, amíg az lehetséges volt.

A süketség ugyanis lassan kifejlődő folyamat és lassan telt az idő, bár egyszer csak elérkezett, hogy a Csepregi-féle kártyasztal felé pillantva, zajos reklamációkkal éltek a főúr előtt a többi vendégek. A rettentő bömbölések miatt bemondták, hogy vagy ők, vagy a két kártyás, de valaki ki fog maradni.

— Hajaj! — füstölgött magában a kávéés mindezekre, — két ősrégi vendéget kinyomni nem csekélység, viszont kicsit sokba lesz az a két fekete, ha helyette más harmincat — nem isznak meg...

Mindezek okából egy viharos délutánon, amikor Krámer Guszti már úgy mondta be az összes adút, a családot és ultimót, mint egy hajmáskéri lögyakorlat, a kávéés esengő tisztelettel, de félreérthetetlenül közölte az urakkal, habogy járnának ezután inkább a sárga nirvánába kártyázni.

Krámer Guszti felhőrkent egy kicsit, de aztán mingyárt kedélyesen legyintett is.

— Viccel, öregatyám...

És másnap újra eljöttek.

Harmadnap is, meg azután is.

A törzsvendégnek kijáró hálaérzet mellett üzleti elvei és voltak a kávésnak, így hát akkép döntött, hogy egy kis hideg terrorral is meg lehet próbálkozni.

Egy naptól kezdve a Csepregi-asztal forrón kívánt feketéje olyan langyos lett, mint a napsütött kútvíz, néha a pohár félig zaccal volt tele, a karzaton kellemetlen huzatot is lehetett csinálni, egyszóval csöstű lkapta a két bombardonista az előfeltételét annak, amire minden ember veszi a kalapját és epésen mondja:

— Na, ide se jövünk többet.

Am ők mindezt nem vették fel — és mégis kimaradtak a kávéházból.

A kávéés ugyanis találkozott egyszer

Csepreginével és kiöntötte előtte a bánatát.

Csepreginé bólogatott:

— Drága uracskám él-hal a kávéházáért, de magának is igaza van. Hát majd ki-sütünk valamit, tudja, mi, nők leleményesek vagyunk...

Hát volt is abban lelemény, amit Csepregi néni kifundált, az bizonyos. Egy napon, amikor az uracskája ebéd után már vette volna a kalapját, kabátját, belekarolt az öregbe és ezt súvöltötte a fülebe:

— Gyere a kisszobába!

— Mi lesz vacsorára? — kérdezte tétován Csepregi, de már ott is voltak az ajtó előtt, ami feltárult...

A kis szobát kávéházzá alakították át. Kártyasztal volt benne, pár szék, gyufatartó, nikkelálcán vagy öt pohár víz és szabályszerű adjusztálással két adag fekete-kávé, melyek egyike előtt ott ült vigyorgó képpel Krámer Guszti.

— Terringtét! — ordította Csepregi bácsi, — hát ez meg micsoda?

A mosolygó összeesküvők elmagyarázták, hogy takarékoságról van szó és ilt épolyan jó lesz, mint a Velencében. Az öreg elnevette magát, aztán osztani kezdett. Az „Otthon-kávéház” kapui határozott sikerrel nyitak meg.

Igy ment ez vagy három hétig, ám egyszer csak megrázó válság reszkettette meg a „Café Otthon”-t.

A fordulatot jelző napon Csepregi bácsi már az ebédet záró forgácsfánknál igen tekergette a nyakát a gallérjában és az első, adódó pillanatban — betyárosan megugrott hazulról.

Megugrott: éppen csak egy cédulát csempészett a kis szoba asztalára:

„Gusztiám, kutyafékom, gyere utánam a Velencébe!...”

A napsütötte úccán úgy haladt az öreg, mint egy teletüdejű lázadó. Pörgette a botját és a kalapját kétszer is hátrább lökte a tarkója felé.

A Velence forgóajtóján valósággal betódult. A karzat felé meg egyenesen özönlött...

Régi asztalukhoz úgy ereszkedett le, mint Néro császár a cirkuszbba érkeztekor. A kávéés, amikor meglátta, először a levegő után kapkodott, azután megrökönyödött, ezt követően lüdbőrös lett a háta, majd nyájas gumimosollyal sietett meghatva üdvözölni a régnemlátott, kedves vendéget.

— Csepregi úr...

Csepregi kicsorduló szívvel bömbölt egy óriásit:

— Én már csak nem leszek hűtelen magához, pártfogoljuk a honi ipart, hehhehe...

És a „Café Otthon” poraiból kelt főnix már ki is parancsolta a kártyát, mert Krámer Guszti loholó alakja megjelent a forgóajtóban...

ánatát.

házért,
ajd ki-
ényesek

Csepregi
napon,
ar vette
arolt az

te tétó-
az ajtó

tták át.
gyufa-
víz és
fekete-
vigyorgó

Csepregi

arázták,
épolyan
elnevette
.Otthon-
nyiltak

n egyszer
meg a

égi bácsi
mál igen
n és az
san meg-

cédulát

utánam

az öreg,
rgette a
ább lökte

ggal be-
sen özön-

edett le,
sztekor.

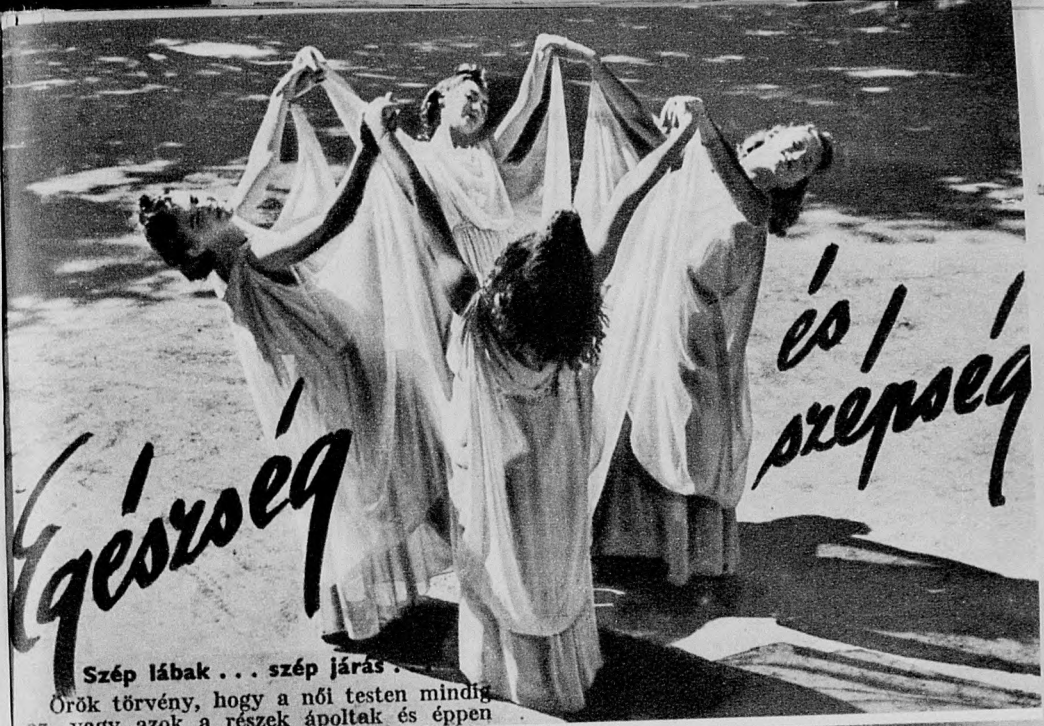
először a
megrökö-
t a háta,
meghatva
vendéget.

nből egy

telen ma-
hhehe...
kelt főnix
mert Krá-
t a forgó-

Délibáb

Délibáb

Egészség

**és
szépség**

Szép lábak... szép járás.

Örök törvény, hogy a női testen mindig az, vagy azok a részek ápoltak és éppen azért szépek is, amelyeket a divat előtérbe hoz vagy lemeztelenít.

Az elől mélyen kivágott ruhák divatjában szép volt a mell. A hátul kivágottakéban szép, egyenes, zsirtalan a hát. (Természetesen nem mind volt ilyen, de akinek nem volt ilyen, az nem igen tette közzemlére.) A rövid ruhák idején pedig kötelező, hogy szép legyen a láb.

Érdekes és való, de igazán szép lábú nő nagyon kevés van... Pedig kis törődéssel, munkával több is lehetne. A „nem egészen jó” lábat ugyanis könnyű „jó láb”-bá változtatni.

Ehhez a legelső követelmény a szűk, rövid cipők félredobása. Mert semmi sem árt úgy a láb szépségének, a boka karcsúságának, a járás könnyed gráciájának, mint a szűk, rövid cipő. Ezekben a cipőkben a járás bizonytalan lesz, a láb izmai a természetellenes megterhelés következtében hamar kifáradnak és észre sem vesszük, állandóan a „dagadt boka”, amely egy-kettőre „vastag bokára” vezet.

A cipő hossza sokkal fontosabb a láb egészségének fenntartása szempontjából, mint a cipő bősége. A szűkebb cipő ugyanis, ha elég hosszú és ha a láb kényelmesen kinyújtózhat benne, a járás, különösen a nedves időben való járás következtében hamarosan kitágul. A rövidségnek azonban nincsen orvossága. Az menthetlenül és a lehető legrövidebb idő alatt tönk्रे teszi a lábat. (Ezért van annyi bűtyök, tyukszem is a lábakon, hogy a be-nőtt körmökről ne is beszéljünk.)

A láb egészségének és szépségének másik igen nagy ellensége, veszedelme — a magas sarok... Aki állandóan sokat jár, sokat áll magas sarkú cipőben, az azonkívül, hogy bokája megdagad és megvastagszik, feltétlenül megszerzi a félelmetes és nagyon csunya

**Üde, friss arc-
bőrünket később
is megtarthatjuk
a természetes
szépségápolás
segítségével
(Metro—Gold-
wyn—Mayer felv.)**

bet
m.
pen

rosz-
all.
ésti?
yiket
al a

vagy-
ikrek

Egy kis
kozmetika
az esti
tánciskola
előtt

Hölgyeim, jön a hideg — tessék melegebben öltözni!

„kiálló ereket” is lábszárának nemcsak a térd alatti, de a térd feletti részén is. Ez alól nem kivétel a legkisebb és súlyban legkönnyebb nő sem és csupán a hajlandóság dönt afelött, hogy ki meddig bírja az erek megvastagodása nélkül.

Aki tehát sokat jár, még inkább aki sokat áll, az okvetlenül lapos, vagy féllapos sarkú cipőt viseljen. Állapíttassa meg, hogy nincs-e talpsüllyedése és építtessen minden cipőjébe talpbatétet. Ezt különben minden nő nagyon

jól teszi, ha megállapíttatja, mert ha szűksége van rá, ezzel az egyszerű védőszerrel elkerülheti a boka megvastagodását és a járásban való kifáradást.

A bokának éjszakai, sőt háziasszonyoknál a házi munka egész tartamára való bepólyázását nem lehet eléggé ajánlani. Mert nincs olyan fáradtság és bokaduzzadás (feltéve, ha nem belső eredetű), amely teljesen el ne múltna, ha a boka egy éjszakán át alul vizes, felül száraz pólával be van csavarva. Nappal — kivéve nyáron — természetesen nem használhatunk nedves pólát, mert nagyon könnyen meghűlhetünk. Éjszakára azonban a leghidegebb téiben is. A pólya, amelyet készen veszünk a kötszerkereskedésekben, elég hosszú arra, hogy felét állott vízbe mártva úgy pólázzuk be vele a bokát, hogy a száraz rész még befedje a nedveset. Ha azonban nagyobb és vastagabb lábnál mégsem fedné be, húzzunk rá egy rövid fehér harisnyát.

Ez a pólyázás (vigyázzunk, hogy a pólyát sohase húzzuk meg túlerősen) azonkívül, hogy rendben tartja a boka vonalait és elűzi a fáradtságot, harmadik nagy áldásként még feltétlenül nyugodt, jó álmot is biztosít. Ez pedig ma, amikor olyan sokan szenvednek alatókat, szintén nem megvetendő szempont.

Természetesen más a helyzet, ha a boka a belső elválasztásos mirigyek rendellenes működése miatt duzzadt. Ez esetben nem szabad halogatni a dolgot, hanem szakorvoshoz kell fordulni. Ha a betegség nem túlrégi keletű és nem jár a csont megvastagodásával is, akkor minden esetben szép sikerrel kezelhető.

Bozzay Margit

— U
Ezt i
már va
boruló f
loholta
ezúttal

— U
szinte n
jutott t
vott tu
és széd
am has
sehol. A
ottak
összeér
ól arc
ük. Pe
Virágh
már ne
volt ke
mellett
már h
nyomta
cipelt

Meg
sen órá
— Ug
Hirt
tőle, a
ruhás

— V
és gyo
véltent
tette
borzas
dezte

A lá
— I
— Mi
— J
és kez
tévesz
valaki
ez a h
kalap

—
szájáb
bejára
válik
Virá
oltan
A
pedig
némi
talált

—
tette
hagyj
Dél

Úgy kell nekem

IRTA: WILLANT REZSÓ

— Ugy.

Ezt ismételte Virágh Róbert magában már vagy századszor a Horváth-kert sötétbeboruló fái alatt, miközben mégegyszer körülbólyogta a kis parkot, elhatározása szerint ezúttal — visszavonhatatlanul utójára.

— Ugy kell nekem — kalapált agyában szinte ritmikusan a három szó, — de nem jutott tovább a keserű önvádnál. Az elszívott tucatnyi cigarettától fanyar szájjal és szédelő fejjel tekintgetett jobbra, balra, ám hasztalan, a lány, akit várt, nem volt sehol. A padokon szerelmes párok gubbasztottak szólanul, egymásra bukott fejük összeért, csak akkor fordították el egymástól arcukat, amikor Virágh elietett mellettük. Pedig most észre se vette őket. Mert Virágh Róbert alanyi költőt ebben a percben már nem érdekelt semmi. Kegyetlenül el volt keseredve. Amíg visszatért a bejárat melletti padhoz, ahonnan elindult — talán már huszadszor — szorongó érzések úgy nyomták a szívét, mintha mázsányi követ cipelt volna belsejében.

Megállt a villanyoszlop mellett. Ösztönösen órája után nyúlt. Megnézte és sóhajtott: — Ugy kell nekem!...

Hirtelen felkapta a fejét. Nem messze tőle, a bokrok homályos árnyékában, szürkeruhás nő támaszkodott a pad karfájához.

— Végre! — sóhajtott megkönnyebbülten és gyors léptekkel a pad felé indult. Észrevétlenül a lány mögé lopózott és kezét rátette a vállára: — Erzsóka! — nahát ez borzasztó, — hol volt ennyi ideig? — kérdezte visszafojtott izgalommal.

A lány ijedten megfordult:

— De uram! — micsoda vakmerőség ez? — Mit akar?

— Bocsánat — hebegte Virágh Róbert és kezét lekapta a lány válláról. — Összetévesztettem... azaz... hogy... várok valakit... és azt hittem... Borzasztó ez a hasonlatosság, a szürke kabát... — a kalap — és az alakja is... ó, bocsánat...

— Jó trükk! — nevetett a lány és pici szájjából kivillant fehér fogsora, amint a bejárat felé nézett. — Csak nem mindenkinél válik be — nálam például nem...

Virágh megemelte kalapját:

— Kérem, ne haragudjon — nem gondoltam ilyesmire...

A lány visszafordította a fejét. Virágh pedig hosszúranyúlt ábrázattal, de mégis némi érdeklődéssel az arcába nézett. Ugy találta, hogy a lány határozottan csinos.

— Vár valakit?

— Ugy van! — várok valakit — biggyesztette le száját a leány — és ajánlom, mielőbb hagyjon magamra, mert akit várok, minden

pillanatban itt lehet... — Pardon — hány óra van most?

Virágh a zsebéhez kapott és elővette óráját:

— Kilenc... — Pontosan kilenc...

— Ah — hihetetlen — félkilencre beszéltek meg a találkozót és ő még mindig nincs itt...

— Nincs — bólintott szomorúan Virágh, — pedig, úgyne, mily borzasztó így várakozni! — Hígyje el, nem érdemes... Az ember örül a gyönyörű estének... és... és... azután valami történik... akit várunk, nem jön el... Hát lehet ennél borzasztóbbat elképzelni?

— Régóta szeretik egymást? — kérdezte némi részvétellel a lány és lopva körülnézett, nem jön-e az, akit ő vár. Nem látott senkit. Csend terpeszkedett a fák között, csak a madarak pityegtek a bokrok alján és a cserebogarak zümmögtek halkán a villanylámpa ezüstös fényében.

— Egy év óta — felelt Virágh a csalódott szerelmesek vérfagyasztó komolyságával — de most már vége! — Hígyje el kérem, vége...

Pillanatnyi szünetet tartott — aztán — mintha csak most tért volna észhez — újra lekapta a kalapját:

— Ha megengedi... — Virágh Róbert...

A lány mosolyogva nyújtott kezét:

— Terebesi Irén...

Virágh most valami rendkívülit, valami megható szeretett volna mondani, de csak banális szavak jutottak az eszébe:

— Milyen szép név... — Irén... Irénke... Biri... — makogta kétségbeesetten — igazán örülök, hogy megismerhettem.

— Erzsók is szép név — mondta a lány, hogy valamit mondjon, miközben megigazította kalapja alól kibuggyanó szőke haját.

— Szép! — mert hozzájóm... — Tudja, — de most már gyűlölöm... — Tudja, mióta várok itt? — Hét óra óta! De hát úgy kell nekem, az ember ne higgyen soha a nőnek.

Ez utóbbiakat kidüllesztett mellel, úgy mondta Virágh Róbert, mintha a bölcs igazságba a világ minden fájdalma szorult volna ebben a pillanatban.

— Talán összeveszték — érdeklődött a lány s minthogy a kérdésre Virágh egyszerű kézlégyintéssel felelt és azt mondta: — Bocsánat, ez privát ügy — s képpen bebizonnyította, hogy ő nem csak alanyi költő, hanem százszerű lovag is, akinek diszkréciója mindenkor számítani lehet, — nem kérdezett tovább, hanem gyorsan hozzá-tette:

— Azért még se lehet általánosítani, mert nem minden lány egyforma. Látja, én pél-

Délibáb

élibáb

bbet
m.
ppen

hosz-
ult.
tést?
yiket
at a

vagy-
ikrek

dául nem tudnám megtenni, hogy valakit becsapjak, de a Pista most is megtette velem... Nem jött el. Maguk is egyformák mind.

— Pardón — ha nem vagyok indiszkrét, — úgyebár Pista a vőlegénye? — kérdezte most hirtelen Virágh Róbert és hangjában némi sajnálkozást érzett, amint tekintetével a lány szemét kereste.

— Igen... — bölintott Irénke — egyelőre titokban, mert a Pistának még nincs állása, pedig végzett mérnök — s addig nem kérheti meg a kezemet. Mondja, magának van már állása?

— Bocsnát — ez nem fontos nálam... Egy olyan költő, mint én vagyok, megél a verseiből!

A lány csodálkozva kapta fel a fejét:

— Jé! maga költő? Istenem, milyen szép foglalkozása van — és úri. Hányszor mondtam én Pistának, hogy legyen költő — de ő nem akar.

— Persze, mert ahhoz tehetség kell...

Kihúzta magát, alakja arasszal magasabbra nőtt, de hirtelen elhallgatott, mert a kavicsos úton emberek jöttek, ifjú pár haladt el mellettük, vidám nevetésük úgy csengett a májusi estében, mint mikor két kristály pohár összekoccan, tisztán és üdén.

— Látja, Irénke, ezek boldogok — mondta álmódóza Virágh Róbert úgyis mint alanyi költő, úgyis mint csalódott szerelmes. A hangja melegen zengett:

— Menjünk mi is sétálni... — Jó — mondta a lány halkán, — menjünk...

És lassan megindultak a fák alatt. Végimentek a parkon, aztán a néptelen uccán át neki vágta a Tabán zegzűgos, kanyargó sétányainak, ahol a gyéren elszórt lámpák, éppen úgy szikráztak, mint az égen a csillagok.

Attól kezdve minden nap találkoztak. Virágh Róbert alanyi költő és Terebesi Irénke a Kakuk ucca kettőből. A régi szerelem helyén új szerelem fakadt a költő szívében és új remény parázlott a lány sötét pillái alatt. Együtt járták a Gellérthegy árnyas utait s a megbeszélte találkozót egyszer sem késték el. Pontos volt a költő és még pontosabb a lány, mert a mult csalódása még ott ólálkodott mindkettőjük emlékezetében.

És boldogok voltak, mert összetartoztak már egészen.

Egyszer aztán mégis az történt, hogy a lány nem jött el a megbeszélte találkozóra.

A költő ott maradt a gesztenyefa alatt, egyedül. Egészen egyedül. Elszívta minden cigarettáját, tekintetével megostromolta a járókelőket és megnézte óráját százszor is. A lány nem jött. Egy év óta először történt, hogy nem jött. Már leszakadt a csillogos éjszaka és elesenedtek a fényben úszó uccák, de ő még mindig várt. Kimért, hideg nyugalommal számbavette a lehetőségeket. Hasztalan, a kúsa gondolatok között nem tudott eligazodni.

Lassú léptekkel elindult a város felé.

Opálos ködben úsztak a paloták, tompa fények reszkettek villódzva a pesti oldalon, s a költő most sirni szeretett volna. De nem sirt. Felemelt fejjel, szája szögletén keserű mosollyal vágott át a szűk uccákon. Csapzott haja a szemébe hullt és gyűrött arcát izzadságesepek szántogatták, észre

se vette, egyszer csak ott állt a Kakuk ucca kettő, földszintes háza előtt. A nyitott ablakon át sötétség ásitott a kerítésmenti orgonákra, amelyek illatukkal tele-szórták a néptelen uccát. Forró homlokát a rácshoz szorította és keze rátapadt a hideg vasra. Szíve a torkában zakatolt.

Durva kéz nehezedett a vállára. Fölriadt.

— Mit ólálkodik itt?

— Mars előre! — Éppen elég ideje figyeltem... — és a durva kéz nagyot lódított rajta.

— De kérem...

— No, ne beszéljünk olyan sokat — majd az őrszobán elmondhatja a többi — intette le a rendőr, amint megindultak a járda mentén. A gyéren világított sarkon befordultak a másik uccába. Emberek tódultak ki a moziból és ebben a pillanatban Virágh Róbert csaknem összeütközött egy hangoskodó párral. Gyorsan elfordította a fejét.

Terebesi Irénke volt és szöke, nyúlánk fiatalember. Karanfogva jöttek és eltűntek a tömegben.

Szívébe markolt a keserűség. Fogait összeszorította és amikor belépett az őrszoba ajtaján, kibuggyant száján a szó:

— Ugy kell nekem...

A rendőr meghallotta és rögtön hozzátette:

— Ugy hát! — aki bűnös, az bűnhődjön...

Ezt a megjegyzést Virágh már nem hallotta. Leroskadt a padra, feje mellére bukott és fénytelen szeméből lassan peregni kezdtek a könnyek.

A költő sirt.

És ezt nem szabad tőle rossznéven venniük.

Lépj ki a meséből...

Az idő ha télbe fordul,
s esizmám alatt fagy esikordul,
itt leszel?

Vagy csak nézek a betűdre
— mint befagyott tavak tükre,
égre föl. —

merev szemmel, könnyek nélkül?...
Sorsod ha sorsommal békül,
holdogan:

mikor a hó földre szédül,
lépj ki — kedves — a meséből
s jöjj velem...

Sümegei Tóth Tivadar

Galambszürke télikabát perzsával, hozzá magas prém-sapka

Háromrészes utazókosztum: szoknya, mellény és hosszú körgallér. Nyakban élénkszí-nű sál

Fiatalos őszi kosztüm, esokoralakú prém-sikkal és prém-tel szegett lius pallérkával. A szoknya szélén is prémszegély

Finomvonalú őszi ruha, véggig gombolós, rakott szoknyával

bhet m. open

rosz-ull. tét? jiket a

agy-ikrek

Egy apró napihír jelentette a londoni ujságokban, hogy a híres „Ivy House”-t, Anna Pavlova hajdani lakóházát, amelyet halála után múzeumává alakítottak át — kiürítették s a „Haldokló hattyú” kézzelfogható emlékeit biztonságba helyezték az esetleges légitámadások veszedelme ellen. A jelentéktelen ujsághír fölött elsiklott a szenzációt vadászó olvasó szeme, az idő nem alkalmas a merengésre, emlékek idézésére, s a kortársak számára hihetetlen a tudat, hogy Anna Pavlova valaha létezett ugyanezen a világon.

Pedig létezett s nem érdektelen erre a nagyon is időszzerű apropos-ra felidézni emléket, amely időtállóbb, mint akár egy bomba hatása is.

1885 telének egy éjszakáján szaladt fel az égbe Pavlova csillaga Szentpétervár fölött, olyan környezetből, amely legkevésbé sem sejtette, hogy a világ leghíresebb balettáncosnőjét engedte útjára. Szülei igen egyszerű kispolgárok voltak. Atyját kétéves korában vesztette el, s anyja kényszerült két kezével megkeresni a megélhetésükhöz szükséges pénzt, s taníttatni a kis „Nurá”-t. És elkövetkezett egy nap, amikor a Marinszky-színházban bemutathatta tudományát a nyolcéves kis táncsoda egy Csajkov-

szkij-baletben. „Ezen az éjszakán azt álmodtam, hogy első balerina voltam. Nem vágy volt ez már, hanem vízió, amelyben a jövőt láttam...” — írja emlékezetében. Pavlova tovább tanult a cári balettiskolában, kolostori szigorúságban nevelték, s nemcsak a tánc technikáját kellett elsajátítania, hanem azzal a módszerrel, amelynek alapján a balettpedagógia később felépült, ritmikus gimnasztikát, vívást és zeneelméletet is tanulnia kellett. Mint első táncosnő hagyta el a balettiskolát, a Marien-színházhoz szerződött és évekig aratta sikereit ugyanebben a színházban. Huszonkét esztendő korában a híres olasz balerina, Taglioni nyomdokaiba lépett, s elkezdte végetnemérő körútjait a világ minden részében. Helsingfors, Stockholm, Prága, Párizs, London, New-York, Kopenhága emlegette már nevét és várta egy-egy újabb fellépését. „A szláv temperamentum, a francia kecsesség és az olasz tűz egyesül lényében”, írják róla az akkori lapok.

Anna Pavlova próbán a szentpétervári színházban

S egy napon megszületett Saint-Saens muzsikája, a „Haldokló hattyú”. Pavlova azután nem igen táncolt mást, de erre kíváncsi volt az egész világ, s milliónyi ember újra és újra látni akarta. Ezzel a számmal járta a világot akkor is, amikor Hágában 1931 telén tüdőgyulladásban megbetegedett és a „Haldokló hattyú” eljárta utolsó táncát.

De a fény, amely felszaladt egy fél évszázaddal előbb az égre, nem aludt ki. Tovább élt, tovább világított a sírján, amelyhez zarándokolt Európa hosszú időn keresztül s amelyet máig is felkeresnek azok, akik még hinni tudnak a szépség és a művészetben. Természetesen érdekelték az embereket Pavlova életének eddig rejtve maradt mozzanatai is, mert Pavlova csak a színpadon volt a nyilvánosságé. Az „Ivy house” múzeuma ezeket is feltárta rajongói előtt. A sírján pedig ott

táncol a fény öröke, amelyet férje, Comte d'Andree állított oda, egyetlen mondat alája vésvé: „Oh, föld, légy neki könnyű...”

Az „Ivy House” most üres lett. El kellett bujtatni Pavlova emlékeit az em-

Pavlova 1914-ben

Lavery híres festménye Pavlováról: „A haldokló hattyú”

berek elől, akik talán még maguk is emlékeznek rá. Csupán idejük nincs most emlékezni. De a büszke fehér hattyúk tovább úszkálnak a tóban az „Ivy House” előtt.

Vegytan a mellényzsebben. A gyakorlati tudnivalók valóságos kincsestára ez a könyvecske, a házi illatszerkészítéstől a folttisztításig és bútorfényesítésig minden kérdésre választ kap e könyvből ügyes-bajos dolgaiban az olvasó. Kartonkötésben a könyv ára 70 fillér bérmentve, az összeg előzetes beküldése mellett. Megrendelhető Tolnai Világlapja kiadóhivatalában, VII. Dohány ucca 12.

Délibáb

Pavlova egy rokokóbaletten

obet
m.
pen

osz-
ilt.
ést?
iket?
t a

gy-
rek

Pavlova
án a
pétervári
házban

Szerkesztői üzenetek

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélbeni válaszokat nem adhatunk, még abban az esetben sem, ha válaszbélyeges borítékot kapunk.

Kéziratokat, fényképeket nem örzünk meg és semmi körülmények között sem küldünk vissza

Dr. M. T. (2.) Ezúttal legnagyobb sajnálatunkra nem volt módunkban a rádiórovatban a képet megjelentetni. Legközelebbi előadása alkalmával közölni fogjuk.

M. K. H. (4.) Tehetségesnek találjuk a verseket, de nincs módunkban közölni azokat, mert versekkel hosszú időre el vagyunk látva.

H. Anna. (6.) Levélbeni választ nem küldünk, éppen azért itt adjuk meg a feleletet. A rádióhoz (Sándor ucca 7) beküldheti levélben, esetleg személyesen is beviheti a kéziratot. Ha személyesen viszi be, akkor a délelőtti órában. Más kérdés, hogy elfogadják és megbírálják-e, mert tudunkkal a rádiónál kéziratzárlat van. A zárlat persze nem vonatkozik azokra, akiktől a rádió kér kéziratot.

M. H.-né (6.) Egyáltalán nem tilos a jelzett keringő. A baj csak az volt, hogy az illetőnek megállapodás szerint egy órán keresztül csak magyar nótákat kellett játszania. Ezzel szemben keringőt is játszott. Tehát a szerződés szerint erre nem volt joga. Ami a második kérdést illeti, arra vonatkozólag tessék a rádióhoz fordulni.

V. M. (8.) A Fővárosi Operettszínházban megtalálja az illetőt a levél és bizonyára boldogan fog válaszolni az összes kérdésekre.

Stil. (10.) A Délibáb csak színházi film és rádió vonatkozású kérdésekre válaszol kedves olvasóinak. Különösen most, amikor a Szerkesztői üzenetek rovatát csökkentettük.

Vera. (1.) A kakaós linzerszeletek készítése a következő: Fél kg lisztet elkeverünk, elmorzsolunk 30 deka zsírral, majd összegyúrjuk 20 deka cukorral, 8 deka kakaóval, 2 egész tojással. A tészta nagyobbik felét tepsiben egyenletesen elnyomkodjuk s barack-, vagy málnaízzel vastagon megkenve, a félretett tésztából kisujnyi vastag rácsot rakunk rá. Forró sütőben sütjük és sütés után porcukorral bőven hintve szeleteljük.

Hű olvasó. (16.) Tessék a Pesti Színházhoz címezni a levelet. Mert bejár oda és így biztosan megkapja.

Színházrajongó. (8.) Az idén valamivel későbbben nyitottak a színházak és ez az oka, hogy egy hétre hat bemutató és egy felújítás esett. Az évad folyamán ez aligha fog még egyszer előfordulni, hiszen a színházaknak maguknak is érdeke, hogy a bemutatók ne torlódjanak s a közönség ezirányú érdeklődése ne legyen túlságosan igénybe véve.

G. I., Szólnok. (14.) A Nóra leányai című színdarabot 1938 április hó 27-én adták először a Nemzeti Kamaraszínházban.

A főszerepeket Szörényi Éva, Szelezky Zita, Uray Tivadar és Ungváry László játszották.

Orgonavirág. (16.) 1. Zsíros arcbőrt nem kell lehámlasztani, mert attól a faggyúmirigyek működése éppen olyan túlzott lesz, mint azelőtt. 2. A nyakon levő zsírpárnát egy speciális géppel, csak orvosi kezeléssel ki-sebbiteni lehet.

Fogadás. (20.) A fogadást ön nyerte meg, mert a Duó című darabot, amelyet a Belvárosi Színházban játszottak s amellyel aztán Makay Margit és Timár József vidéken vendégszerepeltek ugyancsak jelentős sikerrel, már előadták Pesten Lamberthier címen a mostani Pesti Színházban.

Színészjelölt. (20.) A magánszínészkolák további működését nem engedélyezték. Így hát most kizárólag a Színművészeti Akadémia és az Egyesületi Iskola áll a növényedékek részére. Természetes, hogy nagy-növű színészek privátim taníthatnak növényedékeket. Viszont ha kamarai tag akar lenni, amennyiben nem járt színészkolába, vizsgáznia kell a kamarában egy éven belül erre a célra megalakult bizottság előtt.

Dramái. (6.) Tíz pengő a felvételi vizsgadíj. 4 középiskolai végzettség szükséges, nőknél 15, férfiaknál 17 évet betöltött életkor. Erkölcsi és szülői beleegyező bizonyítvány is kell még. Ha mindez megvan és ha tehetségesnek tartják, akkor fel is veszik a színiakadémiára. 120 pengő az évi tandíj, amit két részletben kell lefizetni. Előadások délelőtt és délután is vannak. Hivatali állás, vagy egyéb elfoglaltság tehát nem vállalható. (Egyébként a felvételek már megvoltak.)

Érdeklődő. (12.) A Cserebere című zenés vígjáték annakidején a Vigaszínházban került színre. Óriási sikert aratott. A siker egyéb tényezője kétségkívül az volt, hogy talán elsősorban történt meg, hogy egy nagy pesti magánszínházban kinevezett prózai színészek állandóan énekeltek és táncoltak is a színpadon. Ez az érdekesség igen nagy közönséget vonzott, mert minden színházbárá ember kíváncsi volt arra, hogy kedvenceik, akiket eddig csak drámai, esetleg vígjátéki szerepben látott, most énekelni és táncolni is láthasson.

Egy hű olvasó. (2.) A Poliklinika Szövetség ucca 14. sz. alatt van.

S. I.-né. Legnagyobb sajnálatunkra a kért ügyben nincs módunkban felvilágosítást adni, mert az illetők személyi körülményeit nem ismerjük.

P. László (8.) Ez a vers, legnagyobb sajnálatunkra, nem közölhető.

Előfizetési árak:

1/4 évre 2 pengő 50 fillér, 1/2 évre 5 pengő

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS
Felelős kiadó: PAIZS GÉZA

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI
MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.
Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszám:
14-23-39 és 14-23-50

A Délibáb humora

ITT AZ ŐSZ...

Kellemetlen látogató

— Szeretnék a nővéreddel beszélni, fiacskám.

— Tudok róla... már számított önre.

— Ugy? Na nesze barátom, itt van neked egy pengő. De honnan tudod, hogy számított rám?

— Mert félórával ezelőtt elment hazutról!

Előnyös esere

Az ismert író megszólítja egy fecsegő természetű, nagyképű ismerőse.

— Boesánat uram, ha ráérne néhány perere...

— Milyen ügyben?

— Szeretnék önnel eszmét eszerélni.

— Könnyű önnek — mondja az író, — nem kockáztat semmit.

Gyermekszáj

— Tomnykám, nem tudod, apuka felkelt már?

— Valószínűleg. Hallottam, amikor a gallérjával beszélgetett...

Felesleges

— Ne haragudjon, uram, otthon felejtettem a pénztárcámat. Tudna nekem 10 pengőt kölcsönözni?

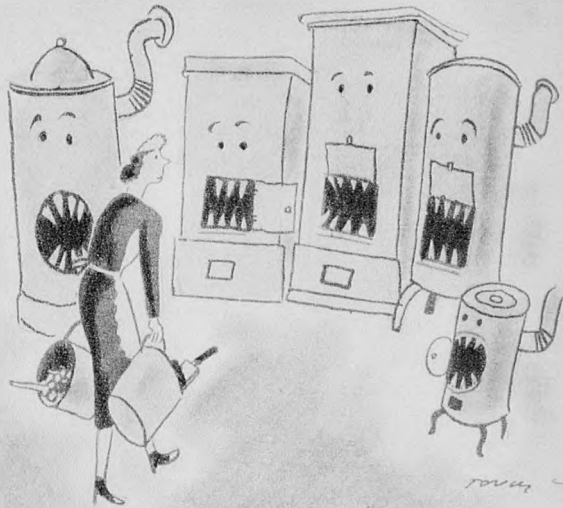
— Tessék, de megjegyzem, hogy ez a feledékenység megboesáthatatlan.

— Miért? hiszen úgysem volt benne semmi...

HÁLAS GYALOGLÓ

— Tiszta szívből köszönöm önnek, hogy kikerült engem a koesijával.

... éhesek a bestiák.

Görlok — egymásközt

Színhely: az öltöző.

— És különben is mindenki azt mondja, hogy napról-napra csúnyulsz.

— Látod, ez megint valami, amit én meg tudok csinálni és te nem.

Szép gesztus

Brown úr, aki házasságközvetítő, súlyos beteg.

— Doktor úr, ha meggyógyít — így szól az orvoshoz, — ingyen kap tőlem feleséget!

Rossz szokás

— Csak ne lenne a feleségemnek az a rossz szokása, hogy éjjel két óra előtt nem megy aludni...

— Miért, mit csinál ön nagysága addig?
— Várja, hogy hazajöjjenek.

Tanuvallomás

Egy hölgy áll mint tanu a bíró előtt.
A bíró felteszi a szokásos kérdéseket.

— Hány éves?
— Huszonnyolc!
— És hány hónap?
— Izé... hatvan!

Érthető

— Képzeld, Laci többet nem is akar tudni rólam.
— Biztos már éppen eleget tud...

Autótúra

— Hallom, a férjed hosszabb autótúrára indult.
Kaptál már tőle értesítést?
— Kettőt is. Az egyiket a kórházból, a másikat a börtönből.

— Ugye testvérek vagyatok gyerekek?
— Nem néni, csak ikrek vagyunk!

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten nyakkendőket, púderkompaktokat, bakelit szalvétatartókat, levelezőlapalbumokat és értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő okt. 12. Minden borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés.

Vízszintes sorok: 1. Ismert amerikai filmszínész. 13. Használatba hoz. 14. Nem megy tovább. 15. Juttatni. 16. Vissza: bálma. 18. Találja. 19. A nátrium vegyjele. 20. Dénes régies neve. 22. Tisztelendő latin rövidítése. 23. Férfinév. 25. Putnok közepe. 26. Kétféltű vízhen élő állat. 27. Vízszinta: a holmiján, szerencsésen továbbítja. 28. E helyen. 29. Árpalé. 30. Több „u”. 31. Magyar grófi család vette a nevét tőle. 33. Szólit. 35. Ilyen gép tisztítja a folyók medrét. 37. Forró ital. 39. Pénzintézet. 42. Rónai Viktor. 43. Az ismeretlen kézjegye. 45. Lira mássalhangzó. 46. Olasz névelő. 47. Kisközség a szombathelyi járásban. 50. Értékesít. 52. Teljesen reménytelen.

Függőleges sorok: 1. Fiatal amerikai énekes filmszínész. 2. Jobb és a bal. 3. Bibliai ige. 4. A rómaiak nagy költője. 5. Ra párja. 6. Nap-

nyugtakor. 7. Az első magyar király. 8. Távolodást fejez ki. 9. Talál. 10. Rákötöz. 11. Az a bizonyos személy. 12. Amerikai burleszk filmszínész (Pan). 17. A futballista középsatár. 21. Figyelmeztették. 24. Ablakban van. 32. A távirószervezet feltalálója. 34. Jómagam. 36. Fém. 38. Hévíz, lendület. 40. Basanév. 41. Ismert pestkörnyéki sportegylet betűjele. 44. Tagadás. 48. Kettős mássalhangzó. 49. Tudori cím rövidítése. 51. Folyadék. Payper.

Beküldendő sorok: vízszintes 1, 52, függőleges 1, 4, 7 és 12

A mult számban közölt rejtvény helyes megfejtése

Vízszintes sorok: 1. Az árvízi hajós. 13. Zeneóra. 14. Ab ovo. 15. Inv. 16. Jómagam. 18. Se. 21. Na. 22. Ito. 23. Titánok. 27. Ra. 29. Og. 30. Emeleti páholy. 33. Nálam. 34. Lóbál. 35. Üdinc. 36. Erb. 37. Ime. 39. Jó. 40. Rt. 42. Eg (ge). 44. Balszárny. 48. A falu jegyzője.

Függőleges sorok: 1. Az Isten uja. 2. Zeneimádó. 3. Any. 4. Re. 5. Vót. 6. Ir. 7. Zaj. 8. Hamarább. 9. Aba. 10. Jogi. 11. Óvatol. 12. Somogy megye. 17. Ön. 19. Gálans. 20. Bot. 24. Teli. 25. Neme. 26. Kilette (eltelik). 28. Ahá. 31. Pór. 32. Oli. 38. Menj. 40. Raj. 41. Gáz. 43. Fa. 44. Bn. 45. Sg. 46. Zy. 47. Rő (őr).

Jutalmazott megfejtők névsora

Helyszüke miatt csak a jutalmazottak teljes nevét és a helységnevet kezdőbetűjét közöljük. A mult számban közölt rejtvény helyes megfejtői közül Bella Irén, K. púderkompaktot, Szilvássy Jenő, N. nyakkendőt, Komár Károlyné bakelit szalvétatartót, Uzsely Irma, O. és Pataki Tibor, J. levelezőlapalbumot, Inkei Mártonné, P. és Tömösi József, T. csavaros irónt kaptak, az alábbiak pedig könyvjutalomban részesültek: Sárosi Lászlóné, Bp. Adler Mária, Bp. és Horczky Ignácné, Bp.